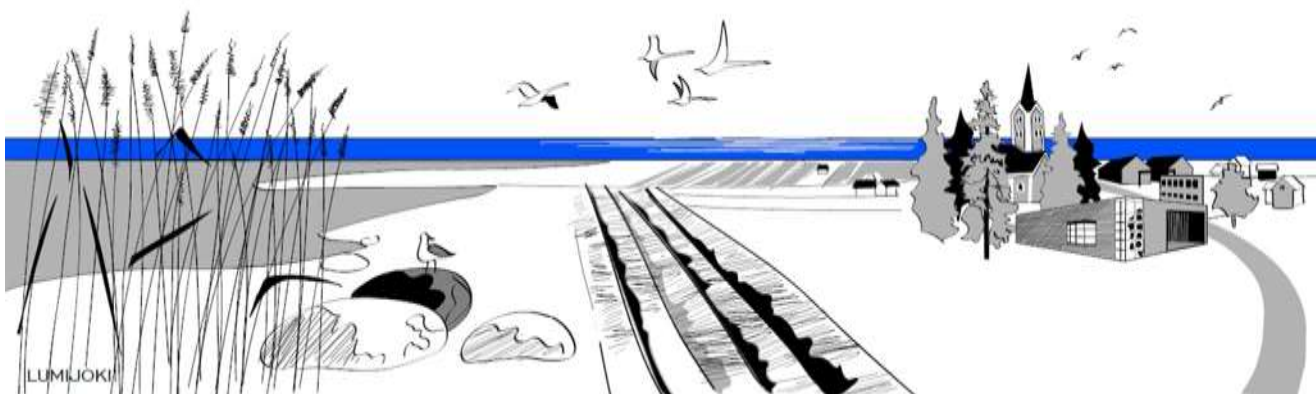

Lumijoen kunta

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2023

Sisäily

I TOIMINTAKERTOMUS.....	2
1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	2
1.1. Kunnanjohtajan katsaus	2
1.2. Yleistä hallinnosta ja taloudesta.....	4
1.3. Kunnanhallinto ja päätöksenteko.....	10
1.4. Henkilöstö	12
1.5. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.....	15
2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	17
2.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	17
2.2. Toiminnan rahoitus	22
2.3. Rahoitusasema ja sen muutokset	25
2.4. Kokonaistulot ja -menot.....	28
3. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	29
3.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä.....	29
3.2. Konsernin toiminnan ohjaaminen	29
3.3. Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut	30
4. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	31
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	32
5. KÄYTTÖTALOUS, INVESTOINNIT JA RAHOITUS	32
5.1. Yleishallinto 2023	32
5.2. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 2023	37
5.3. Kehitys- ja elinvoimalautakunta 2023	50
5.4. Käyttötalouden toteutuminen	57
5.5. Tuloslaskelman toteutuminen	60
5.6. Investointien toteutuminen	63
5.7. Rahoitusosan toteutuminen.....	65
5.8. Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	66
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	67
6. TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA SEKÄ TASE	67
6.1. Kunnan tuloslaskelma	67
6.2. Kunnan rahoituslaskelma	68
6.3. Kunnan tase.....	69
6.4. Konsernin tuloslaskelma	71
6.5. Konsernin rahoituslaskelma	72
6.6. Konsernitase.....	73
IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	75
V LUETTELOT JA SELVITYKSET	76

I TOIMINTAKERTOMUS

1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2022 taloudellinen tulos oli Lumijoella alijämäinen johtuen erikoissairaanhoidon kohonneista kustannuksista sekä sivistys- ja hyvinvoinnin toimialan henkilöstökustannusten merkittävästä noususta. Aiempien vuosien kertyneillä ylijäämillä saatiin alijäämä katettua, mutta puskuria tuleville vuosille ei käytännössä jäänyt. Vuosi 2023 käynnistyi sen vuoksi hyvin haastavassa tilanteessa. Merkittävin muutos oli kuitenkin, kun sote-palvelut siirtyivät valtakunnallisesti hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Samalla kunnan verotuloista ja valtionosuuksista leikattiin merkittävä osuus, joka siirrettiin hyvinvointialueiden rahoitukseen.

Kunnanhallitus päättikin perustaa talouden tasapainottamisen työryhmän valmistelemaan toimenpiteitä säästöjen löytämiseksi. Kunnan suurimmat kulut ovat henkilöstömenot sivukuluineen, joten keskeisimmäksi talouden tasapainottamisen keinoksi todettiin kustannussäästöjen hakeminen henkilöstömenoista ja siksi käynnistettiin koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Kunta päätti myös hakea harkinnanvaraista valtionosuutta, ja sitä myönnettiin kunnalle 200 000 euroa vuodelle 2023. Myönnetty lisäosuus edellytti ja edellyttää merkittävien talouden tasapainotustoimenpiteiden toteutumista, ettei valtionosuutta peritä takaisin.

Kunnan tilinpäätös 2023 muodostui talousarviossa ennakoitua positiivisemmaksi, joten saamme hieman helpotusta nyt kertyvästä ylijäämästä vuoden 2024 talouteen. Talouden näkymät kunnassa ovat silti hyvin haastavat tuleville vuosille; kunnan itsenäisenä pysyminen tulevaisuudessa edellyttää ylijäämäistä kuntataloutta. Kunnat eivät voi yksin vastata kunnille määrättyjen lakisääteisten palveluiden järjestämisen kustannuksista, vaan valtion on jatkossa osoitettava riittävä rahoitus näiden palveluiden tuottamiseen. Lumijoelle vuodelle 2024 kohdistunut yli miljoonan euron valtionosuusleikkaukselle ei ole helppo yhtälö ratkaistavaksi.

Myönteistä kehitystä Lumijoella edistivät uudet varhaiskasvatuksen ja terveysaseman tilat, jotka valmistuivat kesällä 2023. Uudisrakennuksista päiväkotikoti Pikkulumen toiminta käynnistyi jo elokuun alussa. Myös terveysasema luovutettiin elokuussa hyvinvointialue Pohteen käyttöön, mutta monien käänteiden jälkeen toiminta siellä käynnistyi vasta vuoden 2024 tammikuun lopulla. Uudet toimitilat tarjoavat kuntalaisille sekä työntekijöille upean, ajanmukaisen ja terveellisen työympäristön. Kunnassa toteutettiin ensimmäisen kerran ns. osallistuva budjetointi, jossa kuntalaiset pääsivät vaikuttamaan valitun määrärahan käyttöön. Yhteisille ulkoalueille hankittiin penkkejä ja uimamontulle harrastusvälineitä vuokrattavaksi.

Kunnan asukasluku kasvoi vuoden 2023 aikana, kun suurin osa Lumijoelle saapuneista ukrainalaisista haki kotikuntaoikeutta. Ukrainalaisille on tehty kotoutumisen edellyttämät alkukartoitukset. Kotoutumisen tueksi

kunta on myös tarjonnut ukrainalaisille suomen kielen opetusta, Helpcenter Lumijobin tiloissa yhteisöllistä toimintaa, järjestänyt tapahtumia ja antanut käytännön opastusta arjen asioihin sekä suomalaisen yhteiskunnan toimintaan.

Vuoden 2023 toimintaan kunnassa vaikutti merkittäväällä tavalla peräti viiden johtavan viranhaltijan vaihdos. Kiinteistöpäällikkö aloitti helmikuun lopulla, ateria- ja puhtauspalveluiden työnjohtaja vaihtui kesällä, sivistysjohtaja-rehtori aloitti elokuussa sekä talous- ja hallintojohtaja marraskuussa. Lisäksi kirjasto- ja kulttuuri-toimenjohtajan viransijainen aloitti työnsä syyskuussa vakituisen viranhaltijan opintovapaan vuoksi. Pitkään valmisteltu koulutus johtoryhmän toiminnan kehittämiseksi toteutui, mutta koulutuksen sisältöä jouduttiin hieman säätämään. Myös koko henkilökunta osallistui koulutukseen, jossa kuntastrategian sisältöä ja sen toteuttamisen tapoja avattiin työpajoissa.

Lämmin kiitos koko henkilöstölle, luottamushenkilöille ja kuntalaisille rakentavasta yhteistyöstä Lumijoella vuonna 2023!

Paula Karsi-Ruokolainen

Kunnanjohtaja

1.2. Yleistä hallinnosta ja taloudesta

Kuntatalous 2023

Kuntaliiton arvioiden mukaan kuntatalouden tunnusluvut näyttävät vuodelle 2023 talouden vahvistumista, vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotiedot jäivät odotettua hieman heikommiksi. Myös valtionvarainministeriön joulukuun 2023 Taloudellisen katsauksen mukaan kuntahallinnon talous näyttää hyvältä, vaikka kulutusmenojen kasvu oli nopeampaa kuin aiemmin oli arvioitu; investointimenoja oli kertynyt merkittävästi vähemmän kuin vuonna 2022. Ministeriö arvioi kuntahallinnon rahoitusaseman olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024.

Kuntataloudessa saavutettiin tasapaino, kun talous toteutui kokonaisuudessaan noin 200 miljoonaa euroa ylijäämäisenä. Edellisen kerran kuntatalous on ollut tasapainossa vuonna 2006. Tilikauden tulos kasvoi merkittävästi ollen peräti 1,8 miljardia euroa. Kuntien hyvä tilikauden tulos näyttää ohjautuvan kuntien kasva-
neiden investointien rahoittamiseen. Kunnissa vähennettiin ylijäämällä lainakantaa alustavien arvioiden mukaan 300 miljoonalla eurolla. Kuntien lainakanta pieneni myös edellisen vuoden aikana. Tiedot perustuvat Kuntaliiton vuoden 2023 tilinpäätösanalyysiin.

Kuntatalouden hyviä tunnuslukuja selittävät erityisesti sote-uudistukseen liittyneet kertaluonteiset poikkeuserät, sillä ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet poikkeuserät eli 1,4 miljardin euron suuruiseksi arvioidut verotilitykset vaikuttivat siis myönteisesti tuloksiin. Lisäksi kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaisesti noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia. Ne ollaan todennäköisesti perimässä takaisin valtiolle lähivuosien aikana. Kuntataloudessa näkymät ovat heikentymässä voimakkaasti, kun em. poikkeuserät poistuvat.

Kuntien talous muuttui jo vuoden 2023 alussa ratkaisevasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, niihin kuuluvat nettokustannukset ja vastaavat verotulot, investointivastuu sekä osa lainakannasta siirtyivät toimintansa aloittaneille hyvinvointialueille. Sote-muutoksen vuoksi kuntien toimintamenot supistuivat arviolta 50–60 prosenttia. Talouteen vaikutti merkittävällä tavalla rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne, joka kasvatti kuntasektorin korkokuluja noin 150 miljoonalla eurolla. Kunnissa lainakan-
nan korkokulut kasvoivat keskimääräisesti markkinakorkoa hillitymmin. Kuntien käyttämät kiinteäkorkoiset lainat vaikuttivat korkoihin; korkokulujen oletetaan kuitenkin kasvavan lähivuosina, kun kiinteäkorkoisten lainojen korkoja tarkistetaan. Markkinakorkojen lasku on ollut hyvin maltillista, niiden ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Rahoitusmarkkinoiden tilanne lisäsi kuitenkin kuntien korkotuottoja noin 100 miljoonalla eurolla vuoden 2023 aikana.

Soten taloudelliset vaikutukset kuntatalouteen selkeytyvät vähitellen, mutta tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta myös vuonna 2023. Tilikauden tulokset olivat parhaita yli 100 000 ja 20 000–100 000 asukkaan kunnissa. Pienemmissä kunnissa tulos oli selkeästi heikompi, alle 5 000

asukkaan kunnissa tilikauden tulos heikkeni jopa vuodesta 2022 vuodelle 2023 kohdistuneesta erityisen suuresta verohännästä huolimatta. Maakunnista vahvimmat olivat Uusimaa ja Lappi, heikoimmin menestyi Kainuu. Maakuntienkin talouteen voi vaikuttaa merkittävästi esimerkiksi yhden kunnan kertaluonteinen omaisuuden myynti tai alaskirjaus.

Vuonna 2024 kuntien tulonsiirrot valtiolta laskevat, kun kuntien valtionosuuksia pienennetään huomattavasti muun muassa sote-siirtolaskelmien tarkentumisen seurauksena. Vuoden 2022 verotuksen valmistuttua vuoden 2023 lopulla havaittiin, ettei syksyn 2023 talousarvion laadinnan yhteydessä arvioitu sote-siirtolaskelmaan liittyvä valtionosuusleikkaus ollut riittävä. Tavoitteena oleva kustannusneutraalisuus kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion välillä varmistetaan leikkaamalla kuntien valtionosuuksista vielä lisäosuus valtiolle. Lisäleikkauksen jaksotetaan vuosille 2025–2027, ettei ennakoidun ja suuri leikkausvaikutus kohdistu valtionosuuksiin vielä vuonna 2024. Kunnilla on näin hieman lisäaikaa sopeutua ennakoitua niukempiin valtionosuuksiin. Kunnallisvero nousee vuonna 2024 koko Suomessa keskimäärin 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin, joka lisänee kunnallisverotuloja vuositasolla noin 80 miljoonaa euroa. Kiinteistöverotuloja kasvatetaan muutos, jolla maapohjat erotetaan rakennuksista yleisen kiinteistöveroprosentin sisällä ja nostetaan niiden verotuksen vaihteluvälin alarajaa. Valtakunnallisesti veronnousun vaikutus tulee olemaan yli 100 miljoonaa euroa vuodesta 2024 alkaen. Verotulot säilyvät kunnissa tärkeimpänä tulonlähteenä, vaikka sote-uudistusmuutoksessa ne pienenevät puoleen. Sote-uudistus on kaventanut kuntien taloutta merkittävästi, joten kuntien riskienhallinta korostuu talouden suunnittelussa.

Kuntatalous 2023 Oulun seudulla ja Pohjois-Pohjanmaalla

Maakuntaliitot toimivat aluekehittämisestä vastaavana viranomaisena. Pohjois-Pohjanmaan liitto valmistelee alueensa kuntien kehittämistyötä ohjaavat strategiset tavoitteet ja linjaukset. Pohjois-Pohjanmaalla aluekehitykseen vaikuttaa merkittävästi EU:n alue- ja rakennepoliitiikan rahoitus.

Pohjois-Pohjanmaan liiton ja kuntien yhteinen hyvinvointisopimus hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on voimassa vuoteen 2025. Sopimuksella tuetaan kuntien strategisen tason ihmislähtöistä hyvinvointijohtamista ja yhteiskehittämistä sekä rakenteiden uudistamista.

Seudullinen yhteistyö kuntien ja maakuntaliiton kanssa on keskeinen osa koko julkissektorin toiminnan yhteisvaikuttamista koko alueen kuntalaisten, hyvän ympäristön ja elinvoimaisuuden kasvun hyväksi. Oulun kaupunkiseudun kunnat Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu ja Tyrnävä tekevät monipuolista yhteistyötä. Vuoden 2023 aikana on pyritty edistämään ratahankkeita niin tavarakuljetusten kuin henkilökuljetusten, erityisesti lähijunaliikenteen osalta.

Kuntien työllisyyskokeilu on jatkunut alueella, joskin vuoden 2023 aikana käytettiin merkittävästi työaikaa TE24-uudistuksen valmisteluun. Uudistus käynnistyy vuoden 2025 alusta, jolloin työllisyydenhoito siirtyy kuntien tehtäväksi. Oulun seudun työllisyysalueeseen kuuluvat em. kaupunkiseudun kuntien lisäksi Pudasjärvi, Utajärvi ja Vaala. Oulu toimii vastuukuntana järjestäen osan työllisyyspalveluista alueen kunnille.

Oulu toimii Euroopan kulttuuripääkaupunkina vuonna 2026 ja valmistelee vuotta ja sen tapahtumia yhdessä Pohjois-Pohjanmaan kuntien ja laaja-alaisesti eri tahojen kanssa. Myös Kainuusta ja Pohjois-Savosta on kuntia mukana. Lumijoki on myös mukana vuoden aikana erilaisin tapahtumin. Hankkeella on mahdollista lisätä alueidemme kansainvälistä tunnettuutta merkittävästi.

Pohjois-Pohjanmaan toimintaympäristö on muuttunut, kuten koko maan alueella. Venäjän hyökkäysota Ukrainaan on jatkunut jo kaksi vuotta ja maailmantilanne näyttää jatkuvan epävakana. Erilaisiin uhkakuihin ja yhteiskunnan varautumiseen vaikuttaa myös itärajan sulkeutuminen toistaiseksi. Tilanne on kirittänyt toimenpiteitä vahvistamaan kansallista omavaraisuutta esimerkiksi uusiutuvan energiatuotannon ja vihreän siirtymän avulla. Myös huhtikuussa 2023 vahvistunut NATO-jäsenyys on avannut alueemme yrityksille uusia mahdollisuuksia erityisesti kyberturvallisuuden ja puolustusteknologian aloilla.

Valtakunnallinen hallinnollinen sote-muutos on ollut Pohjois-Pohjanmaalla haasteellinen, sillä suuret muutokset eivät laajasta valmistelusta huolimatta ole käynnistyessään valmiita. Pohjois-Pohjanmaan kunnat, hyvinvointialue Pohde ja Pohjois-Pohjanmaan liitto ovat rakentaneet yhdyspintoja valmistelemalla vuoden 2023 aikana strategisen yhteistyösopimuksen.

Vuoden 2023 tilinpäätösarvioiden mukaan Pohjois-Pohjanmaan kunnista 24 teki positiivisen tuloksen, kun vuonna 2022 luku oli 20 kuntaa. Kuudessa (6) kunnassa vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja; vuonna 2022 näitä kuntia oli yhdeksän (9). Pohjois-Pohjanmaalla lainamäärä lisääntyi 18 kunnalla. Kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi tilinpäätösarvioiden mukaan noin 300 eurolla/ asukas ja lainamäärä oli 4 021 euroa/asukas.

Pohjois-Pohjanmaan kuntien kunnallisveron tilitykset vähenivät vuonna 2023 verrattuna edelliseen vuoteen. Kunnallisveroja tilitettiin maakuntaan yhteensä noin miljardi euroa, kun vuonna 2022 summa oli noin 1,78 miljardia euroa. Pohjois-Pohjanmaan kunnille maksettiin valtionosuuksia 408 miljoonaa euroa vuonna 2023, edellisenä vuonna yli miljardi euroa. Kuntien yhteenlasketusta verorahoituksesta yli 53 prosenttia kertyi kuntien tuloveroista, noin 11 prosenttia kiinteistöveroista, noin seitsemän (7) prosenttia yhteisöveron tuotosta ja 30 prosenttia valtionosuuksista. Tilinpäätösarvioissa verotulojen osuus verorahoituksesta oli korkein Pyhäjärvellä (84 %), Oulussa (81 %) ja Raahessa (73 %), vastaavasti valtionosuuksien osuus verorahoituksesta oli korkein Lumijoella (56 %), Taivalkoskella (55 %), Kärsämäellä (54 %) ja Merijärvellä (53 %).

Tilastokeskuksen ennakkotilaston mukaan vuonna 2023 Pohjois-Pohjanmaan väkiluku kasvoi noin 1 700 asukkaalla ja oli 418 212 vuoden lopussa. Koko maan väestömäärä kasvoi 40 000 asukkaalla. Vuonna 2023 syntyneiden määrä laski Suomessa vuodesta 2022 ja oli mittaushistorian alhaisin toista vuotta peräkkäin. Pohjois-Pohjanmaan syntyneiden lasten määrä laski ennätyksellisen alas vuonna 2023; ennakkotietojen mukaan elävänä syntyi 3 668 lasta, joka on lähes 200 vähemmän kuin vuonna 2022. Kuolleisuus oli vuonna 2023 syntyvyyttä korkeampi, 3 921 henkilöä. Luonnolliseksi väestönlisäys oli Pohjois-Pohjanmaalla nyt toisena vuonna peräkkäin negatiivinen eli -253 (-170 vuonna 2022).

Lumijoki

Vuonna 2023 Lumijoen asukasmäärä nousi merkittävästi verrattuna vuoteen 2022 ja kasvu oli Pohjois-Pohjanmaan korkeinta. Asukasluvun huomattavaan kasvuun ovat vaikuttaneet Lumijoelle maaliskuusta 2022 alkaen saapuneet sotaa paenneet ukrainalaiset. Heistä lähes kaikki hakivat kotikuntaoikeutta vuoden 2023 aikana.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan Lumijoella syntyi v. 2023 17 lasta (+2 vuoden -23 aikana syntynyttä muutti Lumijoelle; v.2022: 22) ja kuolleita oli 22. Väestöstä Lumijoella on alle 15-vuotiaita 12/2023 ennakkotilaston mukaan 482 (23,7 %), 15–64-vuotiaita 1 148 (56,5 %), 65–74-vuotiaita 243 (12 %) ja yli 75-vuotiaita 159 (7,8 %). Eläkkeellä olevia Lumijoella oli vuonna 2022 440 henkilöä, joista yli 65-vuotiaita oli 379. Lumijokisten keski-ikä vuoden 2022 lopussa oli 38,7 vuotta (miehet 37,6, naiset 40,0). Demografinen (väestöllinen) huoltosuhde oli vuonna 2022 oli 79,6 (luku ilmaisee, montako alle 15-vuotiaasta ja 65-vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiaasta työkäistä kohti; mitä enemmän lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo).

kk/vuosi	asukasluku	lkm +/-	muutos %
12/2016	2106	+36	1,7 %
12/2017	2081	-25	-1,2 %
12/2018	2052	-29	-1,4 %
12/2019	2020	-32	-1,5 %
12/2020	2036	+16	+0,8 %
12/2021	2018	-18	-0,9 %
12/2022	1988	-30	-1,5 %
12/2023	2032	+44	+2,2 %

Vuonna 2022 Lumijoella perheitä on 488, joista lapsiperheitä on noin 47 %. Asuntokuntia oli yhteensä 758. Asukkaista 98 % asuu rivi- tai pientalossa. Vuokralla asuvia on noin 18,5 % väestöstä. Vuoden 2023 lopun tilastoennusteiden mukaan Lumijoelle muutti 99 henkilöä ja Lumijoelta muutti 98 henkilöä.

Vähintään toisen asteen tutkinnon suorittaneita 15 vuotta täyttäneitä oli vuonna 2021 yhteensä 69,5 % ja heistä korkea-asteen tutkinnon suorittaneita 21,5 %. Vuonna 2022 peruskoulun päättäneistä 41 oppilaasta 32 aloitti ammatilliset opinnot ja 9 lukio-opinnot.

Lumijoen kunnan työllisistä henkilöistä (v. 2022: 780) 506 henkilöä kävi työssä kotikunnan ulkopuolella ja kotikunnassaan työskenteli 274 henkilöä. Lumijoella kävi töissä muista kunnista 208 henkilöä. Työpaikka-omavaraisuus kunnan alueella oli vuonna 2022 61,8 %. Vuoden 2021 tilastojen mukaan palvelujen työpaikkojen osuus oli 59,3 %, alkutuotannon 18,4 % ja jalostuksen osuus 19,8 %.

Yrityksiä Lumijoella oli vuoden 2022 loppupuolella 118. Uusia yrityksiä perustettiin vuonna 2023 viisitoista (15; 2022: 6) ja vuoden aikana lopetti kahdeksan (8; 2022: 11) yritystä.

Pohjois-Pohjanmaan alueella oli joulukuun 2023 lopussa 24 037 työtöntä työnhakijaa (ml. lomautetut 3 900). Työttömiä oli 3 360 enemmän kuin joulukuussa 2022. Lomautettujen määrä kasvoi marraskuusta 1 300:lla. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaan alueella 12,6 % ja koko maassa 11,2 %. Työttömyysaste vaihteli maakunnassa Reisjärven 6,4 %:n ja Pudasjärven 17,6 %:n välillä. Oulussa työttömyysaste oli 13,7 %.

Lumijoella työttömiä työnhakijoita oli yhteensä 92 (2022: 73), joista lomautettuja 25. Työttömyysprosentti oli 11,2 %. Avoimia työpaikkoja Lumijoella ei ollut vuoden 2023 lopussa.

Rakentaminen oli Lumijoella hiljaista, rakennuslupia myönnettiin vuonna 2023 yhdelle omakotitalolle ja yhden omakotitalon laajennukseen. Muita rakennuslupia myönnettiin 11, joista useampi pihasaunoille. Lisäksi Ruutikankaan ampumaurheilukeskuksen suorituspaikkojen rakentamiseen myönnettiin 22 lupaa. Toimenpidelupia myönnettiin 12. Aurinkosähkötuotantolaitoksen toteuttaminen eteni annetun suunnittelutarveratkaisun myötä. Erilaiset kiinteistöt vaihtoivat omistajaansa vilkkaasti aiempien vuosien tapaan. Terontien kaava-alueen infran suunnittelu eteni, mutta sen rakentamisen ajankohta on siirtynyt myöhempään ajankohtaan. Kunnan hyvillä peruspalveluilla ja monenlaisen rakentamiseen soveltuvalla kaavoituksella luodaan edellytyksiä kunnan elinvoiman vahvistumiselle.

Kuntalaisten hyvinvointi

Kuntalain (410/2015) 1:1.2 § mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkuvaa toimintaa, jota varten tarvitaan pysyvät, toiminnan edellytyksiä mahdollistavat rakenteet. Valtuuston vahvistaman kuntastrategian kokonaistavoitteena on hyvinvoiva kuntalainen. Hyvinvointia tukevat strategiset tavoitteet on huomioitu vuoden 2023 toimialojen toimintasuunnitelmassa ja talousarviossa.

Hyvinvointityötä johtaa kunnassa kunnan johtoryhmä. Johtoryhmään kuuluvat johtavat viranhaltijat ja henkilöt. Hyvinvointityö toteutui käytännössä toimialojen perustehtävissä yhteistyötä tehden. Valtuusto vahvisti Lumijoen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2022–2025 maaliskuussa 2023.

Hyvinvointisuunnitelma tuleville vuosille pohjautuu laadittuun kuntastrategiaan. Lumijoen kuntastrategian 2023–2026 visiona on: ”toteuta unelmasi Lumijoella” ja toiminta-ajatuksena: ”elinvoimaa yhteistyöllä ja positiivisen energian virralla”. Kunnan arvoiksi vahvistettiin: yhteisöllinen, turvallinen, avoin ja arvostava sekä rohkean yritteliäs. Strategiaa päivitetään vuosittain ja sen kautta päättäjät painottavat kunnassa kehitettäviä, kuntalaisten hyvinvointia laaja-alaisesti kohentavia asioita ja toimia.

Kunnan talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa uutena elementtinä toteutui vuonna 2023 ensimmäisen kerran osallistuva budjetointi. Kuntalaiset pääsivät vaikuttamaan eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointia lisäävän hankkeen toteutumiseen.

Kun sote-palvelut siirtyivät hyvinvointialueen järjestämisvastuulle, korostuivat kunnan tehtävät kuntalaisten hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämisessä. Yhdyspintatyö erityisesti hyvinvoinnin osalta käynnistyi hyvinvointialue Pohteen kanssa. Yhteistyö on vuoden aikana ollut laaja-alaista, mutta enemmän strategista valmistelua sekä toiminnan suunnittelua kuin odotettua, konkreettista hyvinvointityötä.

Lumijoen kunta palkkasi liikunta- ja hyvinvointikoordinaattorin määräaikaiseen kahden vuoden työsuhteeseen sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen. Koordinaattorin rekrytointi työhön oli onnistunut, kun vuoden aikana muotoutuneessa tehtäväkokonaisuudessa eri ikäisten kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden liikumista ja hyvinvointia tuettiin ja aktivoitiin monin tavoin. Koordinaattori vastasi myös merkittävällä työpanoksella Pohteen ja kuntien välisen yhdyspintatyön kehittämisestä sekä Pohjois-Pohjanmaan Liikunnan (PopLi) ja kunnan välisestä kuntakumppanuudesta.

Ympäristöasiat ja muut ei-taloudelliset tiedot

Kirjanpitolain (1376/2016) mukaan toimintakertomuksessa esitetään ympäristöstä tunnusluvut ja muut tiedot, joiden vaikutus on olennainen kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen (esim. uusiutuvan energian käyttö).

Kunnan on annettava vuosittain selvitys, miten se huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Kunta ei laadi erityistä ympäristökertomusta. Oulun seudun ympäristötoimi -liikelaitoksen johtokunta toimii kunnallisena ympäristönsuojelu-, ympäristöterveydenhuolto- ja eläinlääkintäviranomaisena. Kunnassa järjestetään vuosittain ELY:n ja kunnan välinen kehityskeskustelu, jossa ympäristötoimesta on Lumijoen kunnan asioista vastaava asiantuntija mukana. Jätehuoltoviranomaisena toimii Oulun kaupungin jätehuoltoviranomainen, ja Lumijoki kuuluu Oulun Kiertokaari Oy:n toimialueeseen. Kunnan vesihuollosta vastaa Lumijoen Vesi Oy ja jätevesihuolto hoidetaan yhteistyössä lakeuden seudun kuntien kanssa.

Lumijoen kunta on Hinku- ja KETS- verkoston jäsen. Hinku-verkosto on jo vuonna 2008 perustettu ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijöiden verkosto, joka on koostunut yhteen kunnianhimoisiin päästövähennyksiin sitoutuneita kuntia, ilmastoystävällisiä tuotteita ja palveluita tarjoavat yrityksiä sekä energia- ja ilmastoalan asiantuntijoita. Hinku-verkostossa on vuodesta 2019 alkaen mukana myös maakuntia. Vuonna 2022 laadittiin Lumijoella KETS:n (kunta-alan energiatehokkuussopimus) toiminnassa mukana olevilta edellytetyt energiatehokkuuden seurantaan ja arviointiin liittyvät lomakkeet.

Luottamushenkilöt ja viranhaltijat tekevät kuntalain (410/2015) edellyttämät sidonnaisuusilmoitukset ja tarkastuslautakunta vastaa ilmoitusten perusteella laaditusta sidonnaisuusrekisteristä ja saattaa ilmoitukset vuosittain tiedoksi valtuustolle. Luottamuselimet huolehtivat kuntalain esteellisyyssäännösten

noudattamisesta. Hallintosäännön 5 §:n mukaan toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Toimielimet ja viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

1.3. Kunnanhallinto ja päätöksenteko

Kunnan johtavat viranhaltijat sekä kaikki toimielimet valtuustoa lukuun ottamatta ovat tilivelvollisia.

Kunnanvaltuusto 1.1.2023 – 31.12.2023

Jakkula Eino (puheenjohtaja, kesk.), Kaakinen Veli-Antero (varapuheenjohtaja, kok.), Juusola Veijo (kesk., 13.11.2023 alkaen), Kauppi Eeva (kesk.), Klaavo Jaakko (kesk.), Jokela Matti (kesk.), Junkkonen Tapio (kesk.), Keinänen Ville (kesk.), Kukkohovi Hannu (vas.), Laho Henna (kesk.), Meskus Anne (kesk.), Nybacka Silvo (vas.), Ollakka Jaana (kesk.), Paavola Kaisa (peruss.), Prokkola Risto (kesk.), Sutela Sisko (kesk.), Soini Heidi (kesk., 13.11.2023 saakka), Vanhala Hannu (kesk.)

Tarkastuslautakunta 1.1.2023– 31.12.2023

Junkkonen Tapio puheenjohtaja, Kukkohovi Hannu vpj., Sirpa Hirvasniemi

Kunnanhallitus 1.1.2023 – 31.12.2023

Ollakka Jaana (puheenjohtaja, kesk.), Klaavo Jaakko (vpj., kesk.), Eeva Kauppi (kesk., 13.11.2023 alkaen), Keinänen Ville (kesk.), Prokkola Risto (kesk.), Rantala Janne (vas.), Soini Heidi (kesk., 13.11.2023 saakka) ja Sutela Sisko (kesk.)

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 1.1.2023 – 31.12.2023

Laho Henna (puheenjohtaja), Kurkela Jouni (vpj.), Junkkonen Tapio, Kauppi Eeva (13.11.2023 saakka), Mattila Joni, Meskus Anne (13.11.2023 alkaen), Nybacka Marja, Paavola Kaisa

Kehitys- ja elinvoimalautakunta 1.1.2023 – 31.12.2023

Vanhala Hannu (puheenjohtaja), Jesiöjärvi Mari (vpj.), Hangasvaara Toni, Laurila Irina, Loukkaanhuhta Sanna, Riekkö Juha, Kukkohovi Hannu

Keskusvaalilautakunta 1.1.2023 – 31.12.2023

Korkala Ari (puheenjohtaja), Prokkola Marja-Liisa (vpj.), Hemmilä Samuli, Pentinpuro Jyrki ja Hentilä Marja-Leena

Lumijoen kunta on tilittänyt vuonna 2023 luottamushenkilöpalkkioista puolueveroja 3662,17 euroa (v. 2022: 4 220,50 euroa).

Kunnanjohtaja

Karsi-Ruokolainen Paula kunnanjohtaja

Kunnan johtoryhmä/tilivelvolliset viranhaltijat 1.1. – 31.12.2023:

Karsi-Ruokolainen Paula	kunnanjohtaja
Ronkanen Mirkka	talous- ja hallintojohtaja 1.1. – 2.10.2023
Soini Heidi	talous- ja hallintojohtaja 6.11.- 31.12.2023
Satamo Kari	sivistysjohtaja/rehtori 1.1. - 14.9.2023
Huotari Auvo	vs. sivistysjohtaja/rehtori 1.8. – 14.9.2023, sivistysjohtaja/rehtori 15.9. – 31.12.2023
Rajaniemi Kyösti	kiinteistöpäällikkö 1.1. – 17.1.2023 saakka
Turula Ville	kiinteistöpäällikkö 27.2.2023 - 31.12.2023
Korkala Ari	kunnaninsinööri
Näppä Matilda	varhaiskasvatusjohtaja
Luoto Riitta	kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja 1.4.-31.8.2023 (opintovapaa 1.1.-31.3.2023, 1.9.-31.12.2023)
Sirviö Riikka	vs. kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja 1.9. -31.12.2023
Halonen Sinikka	ruoka- ja puhtauspalveluiden työnjohtaja 1.1. – 31.7.2023
Korkiakoski Kirsi	vs. ruoka- ja puhtauspalveluiden työnjohtaja 1.8.-31.10.2023 ruoka- ja puhtauspalveluiden työnjohtaja 1.11.-31.12.2023

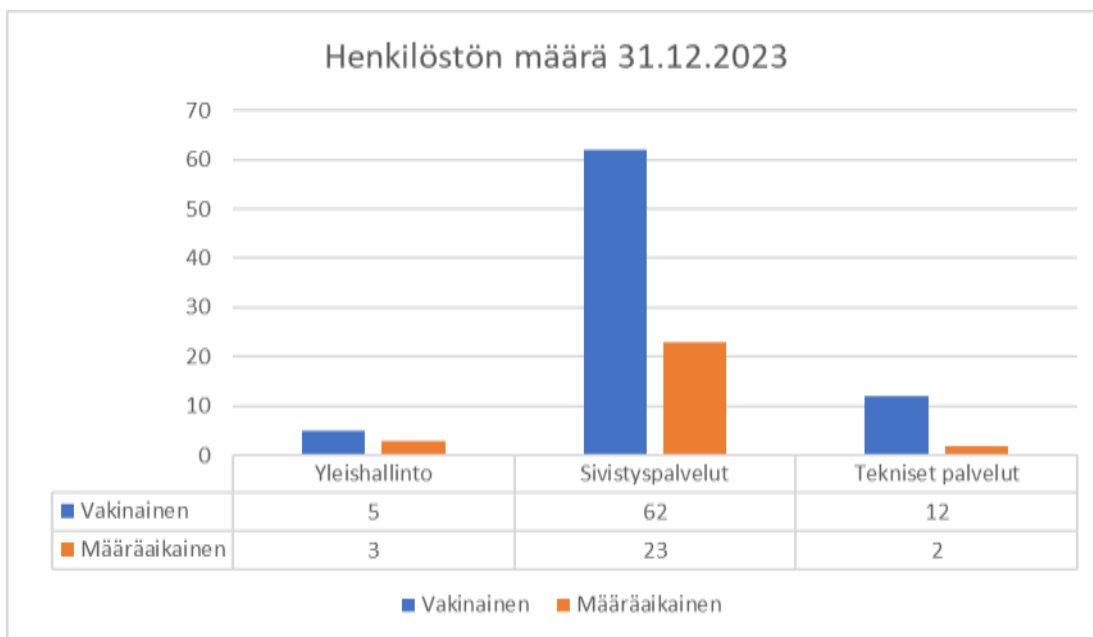

1.4. Henkilöstö

Vuoden 2023 alusta toteutui kunnan organisaatiossa merkittävä muutos sosiaali- ja terveyspalveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle. Muutos pienensi kunnan henkilöstön määrää, budjettia sekä veroprosenttia. Kunnan työntekijöistä noin 40 siirtyi 1.1.2023 alkaen hyvinvointialue Pohteen palvelukseen liikkeenluovutuksella. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö ehti työskennellä Lumijoen kunnan palveluksessa vain seitsemän kuukauden ajan vuonna 2022. Vuoden 2018 alusta toukokuun 2022 loppuun saakka sote-palvelujen tuotannosta vastasi kunnassa ulkoinen palveluntuottaja ja sopimuksen päätyttyä kunta jatkoi palvelutuotantoa lääkäripalveluja lukuun ottamatta omana toimintana.

Lumijoen kunnan henkilöstömäärä oli vuoden 2023 alussa 113 ja vuoden 2023 lopussa 107. Pääosa kunnan henkilöstöstä työskentelee sivistys- ja hyvinvointilautakunnan alaisissa tehtävissä. Kehitys- ja elinvoimalautakunnan henkilöstö on toiseksi suurin ja yleishallinto on kunnan pienin työyksikkö. Naisia henkilöstöstä on 86,92 % ja miehiä 13,08 %.

Henkilöstö 31.12.2023	Vakinainen	Määräaikainen	Kaikki yhteensä
Yleishallinto	5	3	8
Sivistyspalvelut	62	23	85
Tekniset palvelut	12	2	14
Kaikki yhteensä	79	28	107

Kuntaan jäävissä palveluissa henkilöstökulut kasvoivat sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sekä yleishallinnon osalta. Yleishallinnossa palkkakulujen nousua selittää kahden työntekijän (työllisyys- ja maahanmuuttokoordinaattori ja palvelusihteeri) työpanoksen siirtymisen perusturvahallinnosta yleishallinnon toimialueelle.

Kehitys- ja elinvoimailautakunnan osalta henkilöstökulut pienenevät muun muassa aterialue- ja puhdistuspalveluista hyvinvointialueelle siirtyneiden kahden vakituisen työntekijän vuoksi.

Henkilöstökulut 1000 e (ilman sivukuluja)	TP 2023	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Yleishallinto	343	229	223	214	238	231
Perusturvautakunta	0	1307	235	191	172	164
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	3178	2925	2 576	2 374	2 277	2 082
Kehitys- ja elinvoimautakunta	601	638	596	546	554	545
Yhteensä	4 120	5 099	3 630	3 325	3 241	3 022

Lautakuntien palkkamenot 2018 - 2023 ilman sivukuluja

Kuntien eläkemenerusteinen maksu poistui vuoden 2023 alusta ja tilalle tuli tasausmaksu, joka jaetaan vuosittain kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin. Kunnan tilinpäätöksessä uusi tasausmaksu on jaettu eri hallintokunnille niiden henkilöstökulujen suhteiden mukaisesti Kuntaliiton ohjetta noudattaen.

Henkilöstökulut 1000 e (sivukuluineen)	TP 2023	TP 2022	TP 2021	TP 2020	TP 2019	TP 2018
Yleishallinto	410	287	278	270	293	306
Perusturvalautakunta	0	1666	378	318	291	291
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	3901	3555	3 146	2 871	2 757	2 540
Kehitys- ja elinvoimautakunta	732	789	742	677	682	676
Yhteensä	5 043	6 297	4 544	4 136	4 023	3 813

Lautakuntien henkilöstökulut 2018 - 2023
sivukuluineen

Työterveyshuollon palvelut Lumijoen kunnan henkilöstölle tuottaa Pihlajalinna Oulu Oy. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma päivitetään vuosittain yhteistyössä työterveyshoitajan ja -lääkärin kanssa.

Henkilökunnan työterveyshuollon kustannukset olivat vuonna 2023 yhteensä 35 447 euroa eli noin 340 euroa/työntekijä (v. 2022 noin 46 103 euroa, 180 euroa/työntekijä). Näistä kustannuksista Kela korvaa kunnalle ehkäisevän työterveyshuollon kustannuksista 60 % (korvausluokka I) ja yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannuksista 50 % (korvausluokka II). I korvausluokan osuus kustannuksista oli 17 848 euroa ja II korvausluokan kustannuksia 12 481 euroa. Muita ei-korvattavia työterveyshuollon kustannuksia kertyi vuonna 2023 5116 euroa.

Sairauspoissaoloja kertyi yleishallinnon, sivistyksen sekä kehitys- ja elinvoiman henkilökunnalle vuonna 2023 yhteensä 979 päivää (v. 2022: 2287), joka tarkoittaa noin 9,1 päivää (v. 2022 20,6) jokaista työntekijää kohti, jos henkilöstöstä huomioidaan sekä vakituiset että määräaikaiset työntekijät. Jos mukaan lasketaan vain vakituiset työntekijät (79), kertyy poissaolopäiviä 12, 4/työntekijä. Sairauspäivien määrä on keskiarvona huomattavasti pienempi kuin vuonna 2022, mutta työterveyshuollon kustannukset yhtä työntekijää kohti nousivat merkittävästi.

Sairauspoissaolojen 1–3 päivän poissaoloista kertyi yhteensä 97 päivää, 4–9 päivän poissaoloista 171 päivää, 10–29 päivän poissaoloista 271 päivää, 30–59 päivän poissaoloista 87 päivää ja yli 90 päivän poissaoloista 353 päivää. Työtapaturmat aiheuttivat poissaoloja vain 4 päivää vuoden 2023 aikana.

Kun yhden sairauspäivän hinnaksi työnantajalle on arvioitu 350 euroa, tarkoittaa se Lumijoella vuonna 2023: $979 \times 350 =$ yhteensä 342 650 euron lisäystä/vaikutusta henkilöstökuluihin (vuonna 2022 $2550 \times 350 = 892\,500$ euroa).

1.5. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on merkittävä osa kunnan johtamisjärjestelmää, toimintaa ja toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa sekä toiminnan arviointia. Sisäinen valvonta on kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja toiminnan riskejä. Valvonnan kautta edistetään organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Riskienhallinta kuuluu osaksi kunnan oman toiminnan sisäistä valvontaa, mutta sen painoarvoa on korostettu laissa sen edelleen kasvavan merkityksen vuoksi. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen perustuu kunnan perustehtävään, toimintaympäristön analysointiin, kuntastrategiaan sekä sen toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Kunnassa toiminnan tavoitteet johdetaan strategiasta organisaation kaikilla tasoilla. Operatiivinen johto seuraa käytännössä tavoitteiden toteutumista. Toiminnalliset tavoitteet asetetaan määrä-, laatu-, taloudellisuus- ym. tavoitteina sen mukaan, mitä eri tehtävissä on tarkoituksenmukaista ja mahdollista käyttää. Kuntastrategian tavoitteiden toteutumista arvioidaan tilinpäätöksen käsittelyn

yhteydessä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on taloudellista ja tuloksellista. Riskienhallinta sisältää kunnan tavoitteita uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja priorisoinnin sekä tuloksellisen hallinnan.

Kunnanvaltuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (Kuntalaki 14 §). Kunnanhallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä, toteuttamisesta sekä kunnan sisäisestä valvonnan huolehtimisesta kunnanvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden pohjalta (Kuntal 14 §, 39 §). Sisäisen valvonnan toteuttamis- ja valvontavastuu on kunnanjohtajalla. Lisäksi kaikki ne toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kunnan varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta. Valvonnan menetelmiä käytetään soveltuvin osin kuntakonsernin tytäryhtiöiden valvonnassa. Kunnan hallinto-organisaation eri vastuualueiden esimiehet vastaavat siitä, että sisäisen valvonnan menetelmät ovat päivittäin käytössä.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäisen valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietoja ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena, väärinkäytösten ehkäisynä. Kunnan hallintosäännössä määritellään toimielinten ja niiden johtavien viranhaltijoiden, tehtäväalueiden ja yksiköiden esimiesten vastuut ja valtuudet.

Taloutta ja toimintaa seurataan kaikilla organisaation tasoilla käyttäen apuna taloushallinnon laskentajärjestelmää. Taloustilanne raportoidaan valtuustolle neljännesvuosittain, ja kunnanhallitukselle sekä lautakunnille kuukausittain. Vuoden 2023 käynnistyessä heikentyneen taloustilanteen vuoksi talouden seurannan merkitystä päivittäistä toimintaa ohjaavana työkaluna täsmennettiin johtaville viranhaltijoille ja luottamustoimielimille. Vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen valtuusto päätti teettää erityistilintarkastuksen perusturvatoimialan kustannuksista 1.6. – 31.12.2022. Erityistilintarkastus merkittiin tiedoksi valtuuston kokouksessa vuoden 2024 alussa.

Kunnanhallitus päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta. Rahoitusriskejä hallitaan ennakoimalla kunnan rahavirtoja maksuvalmiussuunnittelulla. Kassatilanteesta raportoidaan kunnanhallitukselle säännöllisesti. Kunnan vakuutusten kattavuus varmistetaan määräajoin. Kunnan riskikartoitukset tehdään määräajoin ja varmistetaan, että riskien hallinta tiedostetaan kaikissa työyksiköissä.

”Lumijoen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet” -ohjeistuksen on kunnanvaltuusto hyväksynyt kokouksessaan 17.12.2014 § 100. Hallintosääntö uudistettiin uuden kuntalain säännösten mukaisesti vuonna 2017. Tässä yhteydessä tarkistettiin myös sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevat määräykset. Ohjeistus on päätetty päivittää vuoden 2024 aikana.

2. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostuminen kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Seuraavalla sivulla oleva vuotta 2023 koskeva tuloslaskelma on laadittu niin, että se sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyyttä tilikaudelle jaksotettuihin menoihin. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
(Ulkoinen)		
	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1 390	1 243
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-7 950	-14 844
Toimintakate	-6 560	-13 602
Verotulot	3 563	6 350
Valtionosuudet	4 516	7 058
Rahoitustuotot- ja kulut		
Korkotuotot	12	2
Muut rahoitustuotot	3	7
Korkokulut	-264	-57
Muut rahoituskulut	0	-1
Vuosikate	1 270	-242
Poistot ja arvonalentumiset	-728	-674
Tilikauden tulos	543	-916
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-264	-366
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	300	450
Tilikauden yli- / alijäämä	579	-832
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut %	17,5 %	8,4 %
Vuosikate / Poistot %	174,6 %	-35,9 %
Vuosikate, € / asukas	625	-122
Asukasmäärä 31.12.	2032	1987

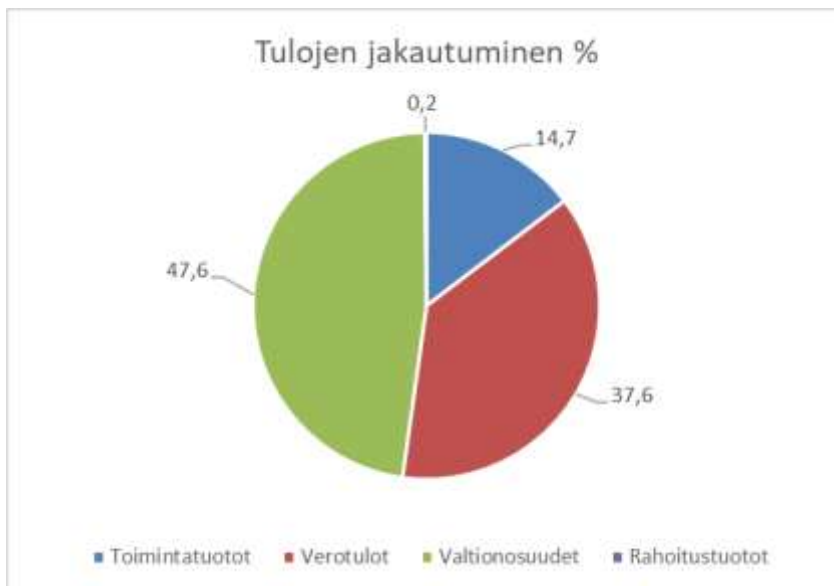
Vuoden 2023 tilinpäätöksen **toimintatuotot** kasvoivat 11,9 % (147 t euroa) verrattuna vuoden 2022 lukuihin. Myyntituotot ovat säilyneet edelliseen vuoteen verrattuna lähes vastaavalla tasolla, mutta maksutuotot puolestaan pienenivät reilusti edelliseen vuoteen verrattuna, mihin on syynä sote-palveluiden ja sen myötä myös tuottojen siirtyminen hyvinvointialueelle. Tuet ja avustukset ovat jonkin verran kasvaneet vuonna 2023 maahanmuuttajista maksettavien korvauksien myötä. Tilikauden toimintatuottojen kasvua selittää pääasiassa merkittävä nousu kunnan vuokratuottojen osalta. Suurin osa vuokratuloista on peräisin hyvinvointialueelta laskutettavista sotekiinteistöjen vuokrasta.

Vuoden 2023 ja 2022 toimintatuottojen vertailussa tulee ottaa huomioon hyvinvointialueelle siirtyvät erät. Lumijoen kunnassa on ennen sote-uudistuksen voimaan tuloa ollut voimassa sotepalveluiden kokonaisulkoistus, joka päättyi 1.6.2022 alkaen. Tuolloin sotepalvelut siirtyivät yksityiseltä palveluntuottajalta kunnan omaksi toiminnaksi kaikkine tuloineen ja menoineen. Tällä on ollut vaikutusta muun muassa vuoden 2022 asiakasmaksutuottojen kertymiseen, palvelujen ostoihin ja henkilöstökuluihin. Kesken talousarviovuoden 2022 aikana tapahtuneen sotepalveluiden tuottamisen suuren muutoksen ja 1.1.2023 voimaan tulleen soteuudistuksen myötä vuosien 2022 ja 2023 toimintatulot ja -menot eivät ole keskenään suoraan vertailukelpoisia. Perusturvalautakunnan alaiset toimintatuotot ovat vuonna 2022 olleet 520 t€.

Tuloslaskelman tuotot jakaantuivat seuraavasti:

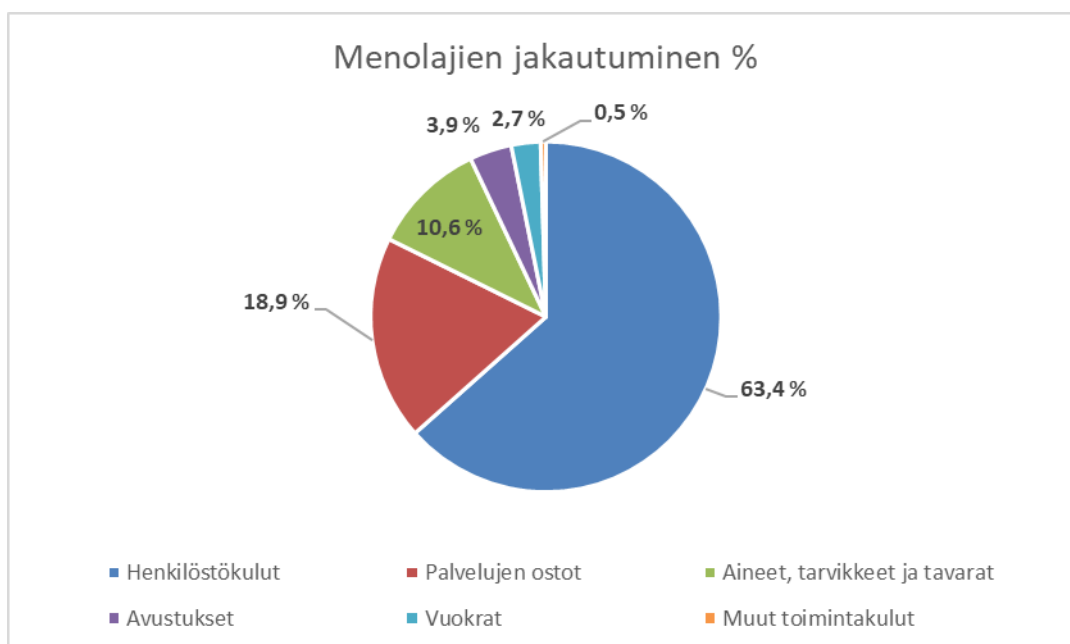
	1 000 €	%
Toimintatuotot	1 390	14,7
Verotulot	3 563	37,6
Valtionosuudet	4 516	47,6
Rahoitustuotot	15	0,2
Yhteensä	9 484	100,0

Toimintakulut jakaantuivat seuraavasti:

	1 000 €	%
Henkilöstökulut	5 043	63,4
Palvelujen ostot	1 502	18,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	843	10,6
Avustukset	309	3,9
Vuokrat	215	2,7
Muut toimintakulut	38	0,5
Yhteensä	7 950	100,0

Vuonna 2023 **toimintakulut** pienenivät 46,4 % (6,89 milj. euroa) verrattuna vuoden 2022 tilinpäätökseen. Toimintakulut siis lähes puolittuivat sote- ja pelastustoimen kulujen siirtyessä hyvinvointialueille. Hyvinvointialueille siirtyvät toimintakulut yhteensä ovat n. 7,4 milj. euroa. Kuntaan jäävien palveluiden ulkoiset toimintakulut kasvavat n. 6,13 % (488 t€), joista osa selittyy henkilöstökulujen nousulla mm. palvelusihteerin ja työllisyys – ja maahanmuuttokoordinaattorin siirtyessä perustovalautakunnan alaisuudesta yleishallinnon alle sekä kuntapuolen työehtosopimuksien mukaisista palkankorotuksista. Kehitys- ja elinvoimalautakunnan osalta merkittäviä tekijöistä oli mm. sähkön, energian ja elintarvikkeiden hinnannousu.

Toimintakate ilmoittaa, kuinka paljon toimintamenoista jää katettavaksi verorahoituksella ja valtionosuuksilla. Toimintakate on tilinpäätöksessä alijäämäinen – 6,56 milj. € (v. 2022 –13,6 milj. €). Vuoteen 2022 verrattuna toimintakate nousi 7,04 milj. €, mutta luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia, sillä perusturvapalveluiden osalta palvelutuotanto kuluineen ja tuloineen samoin kuin palo- ja pelastustoiminta on siirtynyt hyvinvointialue Pohteelle 1.1.2023 alkaen. Perusturvalautakunnan vuoden 2022 toimintakate oli -6,9 milj. euroa.

Verotulot laskivat vuoteen 2022 verrattuna noin 2,79 milj. € (-43,89 %). Verotulot eivät kuitenkaan ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen nähden, sillä sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä hyvinvointialueen järjestettäväksi, myös kuntien verotuloja leikattiin merkittävästi eli kaikkien kuntien tuloveroprosenttia pienennettiin 12,64 %:lla. Siten myös Lumijoen kunnan veroprosentti putosi 21 %:sta 8,36 %:iin. Talousarvioon nähden verotulot kuitenkin toteutuivat 144 t€ suurempina.

Vuoden 2023 verotuloja paransi kuitenkin kertaluonteisesti soteuudistuksen vuoksi tulevat poikkeukselliset veroerät. Soteuudistuksessa kunnilta poistui kuluja ja vastaava määrä leikattiin kuntien tuloista vuonna 2023 alentamalla mm. kuntien tuloveroprosenttia ja yhteisöveron jako-osuutta. Kuitenkin kunnat saivat uudistusta edeltäviltä vuosilta kertyvät verotulot aiemmilla täysillä prosenteilla. Kuntaliitto ja Valtionvarainministeriö arvioivat, että näiden uudistusta edeltäviltä vuosilta kertyvien ns. verohäntien määrä on vuodelle 2023 n. 1,2 miljardia euroa koko kuntakentässä. Summa on merkittävä ja se paransi merkittävästi kuntataloutta vuonna 2023. Karkeasti arvioituna Lumijoen kunnan summa oli noin 470 t€.

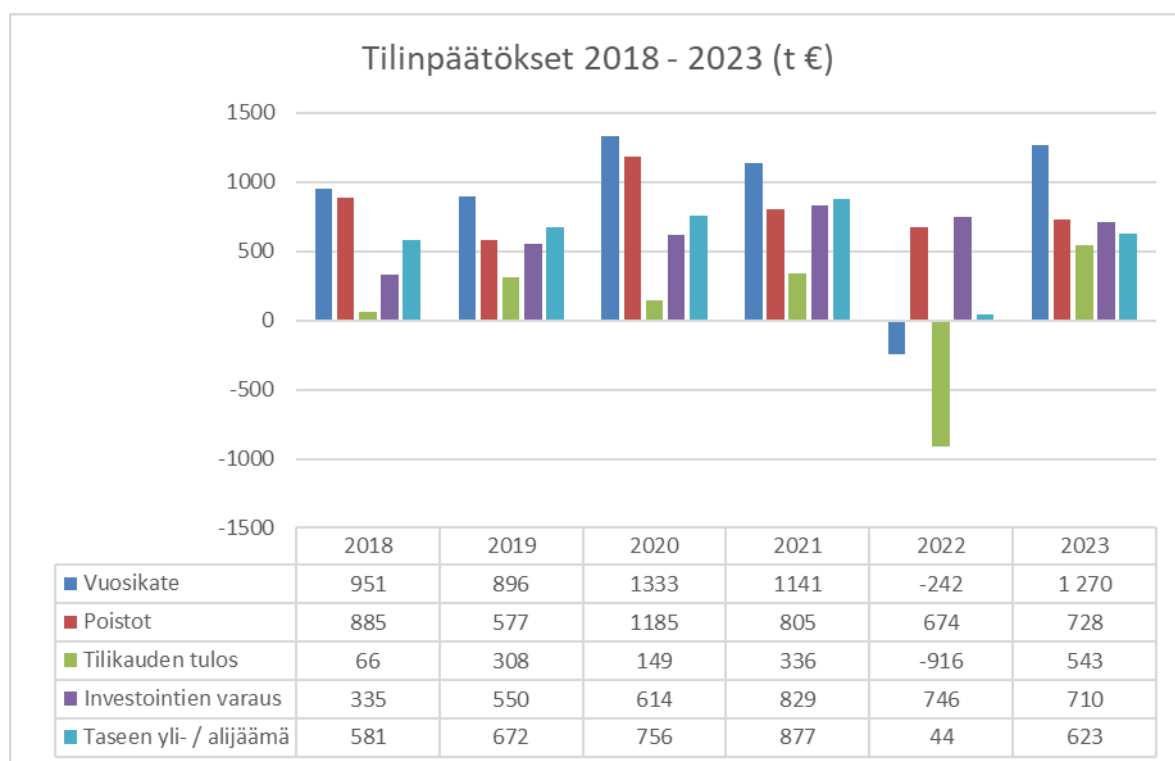
Valtionosuudet koostuvat kunnan peruspalveluiden valtionosuuksista, verotulojen tasauksesta, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksista sekä verotulomenetysten kompensatiosta. Valtionosuudet toteutuivat talousarvioon nähden noin 156 t€ suurempina. Valtionosuuksien toteuma pitää sisällään kunnalle vuonna 2023 myönnetyn 200 t€ suuruisen harkinnanvaraisen valtionosuuden. Ilman harkinnanvaraistavaltionosuutta kunnan valtionosuudet olisivat alittaneet talousarvion n. 43 t€. Vuoteen 2022 verrattuna valtionosuudet laskivat noin 2,74 milj. € (-38,86 %) ilman harkinnanvaraisen valtionosuuden osuutta. Myös valtionosuuksien tarkastelussa on huomioitava, etteivät luvut ole suoraan vertailukelpoisia edellisen tilikauden lukuihin, sillä hyvinvointialueuudistuksen myötä myös valtionosuuksiin tuli merkittävä leikkaus, kun osa peruspalveluiden valtionosuuksista ja verotulomenetysten kompensatiosta siirtyi hyvinvointialueille. Jatkossa suurin osa kunnan peruspalveluiden valtionosuuksista määräytyy alle 16- vuotiaiden määrän perusteella.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Tilinpäätöksen mukainen vuosikate on noin 1,27 milj.€ (v. 2022 -241 t €). Suunnitelman mukaisten poistojen määrä on noin 728 t€, jolloin vuosikate riittää kattamaan suunnitelman mukaiset poistot.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulos on noin 543 t€.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Tilikaudelle on kirjattu kuukausittain investointivaraksesta johtuvaa poistoeron muutosta sekä tilinpäätöshetkeen investointivaraus. Tuloksen käsittelyerien jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 578 767 euroa.

2.2. Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana voidaan tarkastella rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta ja rahoituksen rahavirta eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden rahavirran yhteismäärä osoittaa rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Toiminnan ja investointien rahavirta on negatiivinen noin 491 t€ johtuen isoista investointimenoista vuonna 2023. Talousarvion rahoitusosaan verrattuna investointien rahavirran negatiivisuus on kuitenkin merkittävästi pienempi. Rahoituksen rahavirta on positiivinen noin 1,14 milj.€, koska kunta nosti pitkäaikaista lainaa 2,5 milj.€ tilivuoden aikana. Rahavarojen muutos oli noin 649 t €.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusta vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Lumijoen kunnan tunnusluku on negatiivinen noin 1,4 milj. € johtuen vuosikatteesta ja toteutuneista suurista investointimenoista.

Investointien tulorahoitus -tunnusluku osoittaa, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet. Lumijoen investointien tulorahoitusprosentti on 72 %, kun se vuotta aiemmin oli – 9,3 %. Tämä johtuu vuoden 2023 osalta positiivisesta vuosikatteesta.

Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisen lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Lumijoen laskennallinen lainanhoitokate oli 1,2 vuonna 2023, kun se aiemmin vuonna 2022 oli -0,2.

Kunnan rahoitusasema ja kassan riittävyys parani vuonna 2023. Tilinpäätöshetkellä kassavarat olivat noin 901 t€. Kassasta maksut olivat noin 10,2 milj. €. Kassan riittävyys oli 32 päivää.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Lumijoen kunnan rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut vuosien 2023 ja 2022 osalta.

RAHOITUSLASKELMA JA TUNNUSLUVUT		
(Ulkoinen)		
	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1270	-242
Tulorahoituksen korjauserät	-7	1
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1763	-2834
Rahoitusosuudet investointeihin	0	238
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	9	38
Toiminnan ja investointien rahavirta	-491	-2799
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0	-8
Antolainasaamisten vähennykset	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-253	-190
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-400	1400
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutos	-3	3
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Saamisten muutos	333	-9
Korottomien velkojen muutos	-1036	1000
Rahoituksen rahavirta	1141	2239
Rahavarojen muutos	649	-559
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	901	252
Rahavarat 1.1.	252	811
	649	-559
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	-1437	-1854
Investointien tulorahoitus %	72	-9,3
Pääomamenojen tulorahoitus %	63	-8,7
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	-0,2
Kassavarat	901	252
Kassastamaksut / vuosi	10230	17925
Kassan riittävyys pv	32	5
Asukasmäärä	2032	1987

2.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

TASE JA TUNNUSLUVUT					
VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	12479	12279	A OMA PÄÄOMA	3582	3 669
I Aineettomat hyödykkeet	686	947	I Peruspääoma	2958	3 624
1. Aineettomat oikeudet	14	167	V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	44	877
2. Muut pitkävaikutteiset menot	672	780	VI Tilikauden yli- / alijäämä	579	-832
II Aineelliset hyödykkeet	10681	9 660	B POISTOERO JA VAPAAEHT. VAR.	710	746
1. Maa- ja vesi alueet	1694	1 676	1. Poistoero	710	446
2. Rakennukset	7248	5 117	2. Vapaaehtoiset varaukset	0	300
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1417	1 546	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	554	561
4. Koneet ja kalusto	93	72	1. Valtion toimeksiannot	0	3
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	229	1 249	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	554	558
III Sijoitukset	1112	1 672	E VIERAS PÄÄOMA	9508	8 865
1. Osakkeet ja osuudet	1053	1 613	I Pitkäaikainen	4505	2 382
4. Muut saamiset	59	59	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4503	2 381
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	554	558	7. Muut velat	2	2
1. Valtion toimeksiannot	0	0	II Lyhytaikainen	5003	6 483
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatt.	554	558	1. JVK-lainat	3400	3 800
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	1321	1 004	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	315	190
I Vaihto-omaisuus	0	0	5. Saadut ennakot ja muut velat	27	111
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	6. Ostovelat	403	1 139
II Saamiset	419	753	7. Muut velat	197	239
Pitkäaikaiset saamiset	117	117	8. Siirtovelat	661	1 004
2. Lainasaamiset	117	117	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14353	13 841
4. Siirtosaamiset	0	0	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Lyhytaikaiset saamiset	303	636	Omavaraisuusaste, %	30	32,2
1. Myyntisaamiset	234	238	Suhteellinen velkaantuneisuus-%	100,1	59,8
2. Lainasaamiset	0	0	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	623	44
3. Muut saamiset	37	333	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	307	22
4. Siirtosaamiset	32	65	Lainakanta 31.12., 1000 €	8218	6 371
IV Rahat ja pankkisaamiset	901	252	Lainakanta 31.12., €/asukas	4044	3 206
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14353	13 841	Lainat ja vuokravastuu 31.12.	8278	6 462
			Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	4074	3 252
			Lainasaamiset, 1000 €	117	117
			Asukasmäärä	2032	1987

Kunnan taseen loppusumma oli noin 14,3 milj. €. Nousua edelliseen tilinpäätökseen verrattuna oli noin 512 t€ (n. 3,5 %).

Taseesta laskettujen tunnuslukujen osalta voidaan todeta seuraavaa:

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Kunnan omavaraisuusaste on tilinpäätöksessä 30 %, kun se vuotta aikaisemmin oli 32,2 %.

Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti kertoo kuinka, paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Kunnan kohdalla suhteellinen velkaantuneisuus -tunnusluku on noussut 100,1 %:iin (v. 2022 59,8 %).

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden (sis. leasingvastuut) määrä.

Kertynyt ylijäämä on tilinpäätöksessä 623 t€, ja 307 € asukasta kohden.

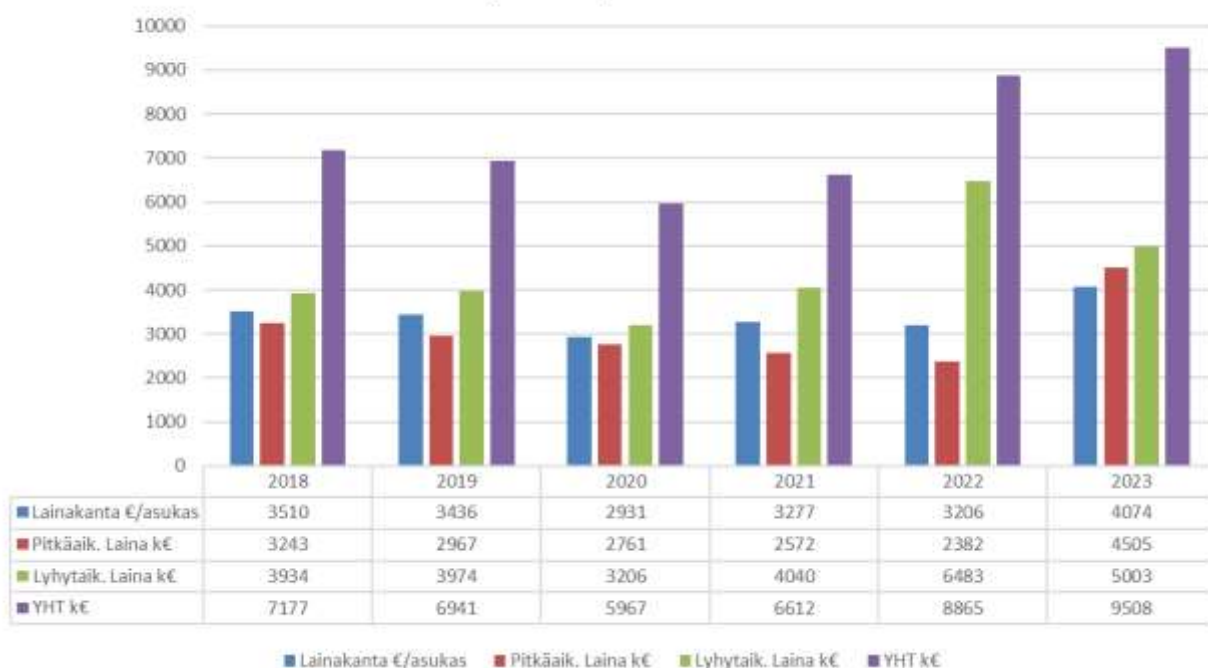
Kunnan **lainakannalla** tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin mukaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Kunnan lainakanta on tässä tilinpäätöksessä 8 218 314,00 € (v. 2022 6 371 048 €).

Talousarviossa vuodelle 2022 valtuusto hyväksyi 1 000 000 euron uuden pitkäaikaisen lainan nostamisen päiväkodin ja terveysaseman rakentamista varten ja suunnitelmavuodelle 2023 samaan hankkeeseen 1 500 000 euron erän. Kun lainarahoituksen tarve realisoitui vasta aivan loppuvuoden 2022 aikana, pitkäaikainen 2 500 000 euron laina nostettiin vasta tammikuun 2023 puolella (13.1.2023) yhtenä eränä. Kunnanvaltuusto käsitteli pitkäaikaisen lainan nostamiseen liittyvän vuoden 2023 talousarviomuutoksen + 1 000 000 euroa joulukuun kokouksessaan.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Lainojen kehitys 2018 - 2023

2.4. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Kokonaistulo- ja menokäsitteet kattavat laskelmassa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytön.

Kunnan taloutta kuvaavat kokonaistulot ja -menot vuodelta 2023 ovat oheisen taulukon mukaiset:

KOKONAISTULOT- JA MENOT			
(Ulkoinen)			
	2023		2023
	1 000€		1 000€
TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 390	Toimintakulut	7 950
Verotulot	3 563	Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	4 516	Korkokulut	264
Korkotuotot	12	Muut rahoituskulut	0
Muut rahoitustuotot	3	Satunnaiset kulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Tulorahoituksen korjauserät	7
Tulorahoituksen korjauserät	0	Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		Pakollisten varausten lis(+),	0
		Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointeihin	0	Investointimenot	1 763
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainojen vähennykset	0	Antolainasaamisten lisäykset	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	Pitkäaikaisten lainojen vähen	253
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	Lyhytaikaisten lainojen vähen	400
Oman pääoman lisäykset	0	Oman pääoman vähennykset	0
Kokonaistulot yhteensä	11 993	Kokonaismenot yhteensä	10 637
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - Kokonaismenot = 11993-10637			1 356
Rahavarojen muutos + Muut maksuvalmiuden muutokset =649+706			1 356

3. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

3.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta	Konsernin osuus vieraasta pääomasta	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Lumijoen Kartano	0593372-3	Lumijoki	100,00	100,00	106 379,53	1 926 196,54	862,20
Lumijoen Vesi Oy	0186579-4	Lumijoki	75,05	75,05	425 253,13	902 358,74	30 774,88
Kuntayhtymät							
Koulutuskuntayhtymä (OSAO)	0992445-3	Oulu	0,84	0,84	671 788,58	243 318,89	-40 607,62
Pohjois-Pohjanmaan liitto	0922484-4	Oulu	0,36	0,36	6 567,80	3 446,36	162,75
Osakkuusyhteisöt							
Lumijoen Kuitu Oy	2891773-4	Lumijoki	49,00	49,00	71 964,88	331 613	471,06
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt							
Asunto Oy Lumijoen Hopiakuja	2510375-1	Lumijoki	35,00	35,00	131 529,35	452,82	-202,78
Muut omistusyhteisöt							
Asunto Oy Lumijoen Jokivainio	2156926-3	Lumijoki	18,70	18,70	153 672,39	75,05	1,77

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri purkautui hyvinvointialueuudistuksen myötä 31.12.2022.

3.2. Konsernin toiminnan ohjaaminen

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Voimassa oleva konserniohje on kunnanvaltuuston vuonna 2012 hyväksymä. Ohjeessa on kuvaus toimivallan jaosta ja vastuusuhteista kunnan sekä tytäryhteisöjen johdon kesken. Ohjeessa annetaan tytäryhteisöille tarvittavat toimintaohjeet. Tavoitteena on edistää kunnan ja tytäryhteisöjen yhteisen näkemyksen muodostumista ja kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamista koko konsernin tasolla. Ohje sisältää konsernin johtamisen, ohjauksen ja seurannan kannalta olennaisia asioita kuten yhteistyö konsernitason rahoituksessa, sijoitustoiminnassa, riskien hallinnassa ja henkilöstöasioissa.

Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on kunnan tytäryhteisö. Lumijoen kunnan tytäryhteisöjä ovat Kiinteistö Oy Lumijoen Kartano ja Lumijoen Vesi Oy. Lumijoen kuntakonserniin kuuluu lisäksi kuntayhtymiä, joiden osalta konserniohjetta noudatetaan soveltuvin osin. Kuntayhtymät ovat Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Oulun seudun koulutuskuntayhtymä. Lumijoen Kuitu Oy:ssä kunta on osakkaana 49 %:n omistussuudella.

Kiinteistö Oy Lumijoen Kartanon tehtävänä on hoitaa vuokra-asuntotoimintaa niin, että toiminta tuottaa kunnan velkaantumatta ja asuntojen arvo säilyy. Lumijoen Vesi Oy:n tehtävänä on turvata kuntalaisille laadukkaan ja hinnaltaan kilpailukykyisen puhtaan veden saatavuus ja jäteveden käsittely.

Tytäryhtiöt eivät jaa osinkoa. Kunnanhallitus valitsee toimikaudekseen edustajansa tytäryhtiöiden hallituksiin ja tytäryhtiöiden yhtiökokouksiin. Edustajat ovat esteellisiä käsittelemään edustamansa tytäryhteisön asiaa kunnanhallituksessa ja valtuustossa. Tytäryhtiöt maksavat kunnan tuottamista palveluista kunnalle kehitys- ja elinvoimalautakunnan lautakunnan määrittelemän hinnoittelun perusteella.

Kunnanvaltuusto valitsee edustajansa kuntayhtymävaltuustoihin ja -kokouksiin.

3.3. Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut

Kiinteistö Oy Lumijoen Kartanon liikevaihto oli yhteensä 624 004,94 euroa. Kiinteistön hoitokulut olivat 366.546,96 euroa. Kiinteistön hoitokuluista oli kiinteistöjen korjauskuluja 80 767,78 euroa. Lainojen korkokulut olivat 45 085,11 euroa. Liikevoitto oli 68 499,51 euroa, ja voitto ennen satunnaisia eriä 23 763,03 euroa. Asuinalovaruksen (16 000 euroa) ja verotilityksen 8 884,39 euron jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 862,20 euroa.

Lumijoen Vesi Oy:n liikevaihto oli 391 385,95 euroa. Toimintakaudesta muodostui 41 005,83 euroa voitollinen.

4. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaan tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varauksia ja rahansiirtoja.

Kunnanhallitus esittää 542 640 euron tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa: Tuloutetaan päiväkotikulumen investointivaraus 300 000 €, tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 36 127 euroa ja siirretään tilikauden ylijäämä 578 767 euroa taseen edellisten tilikausien yli-/alijäämälle.

Kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Vuosien 2024–2026 taloussuunnitelma on alijäämäinen yhteensä 1,7 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 talousarvio on alijäämäinen yhteensä 827 696 euroa. Alijäämää on tarkoitus kattaa edellisten vuosien kertyneillä ylijäämillä (623 117 euroa). Mikäli vuoden 2024 talousarvio toteutuisi ennustetun mukaisesti, ei taseessa oleva ylijäämä kuitenkaan riittäisi kattamaan kaikkea alijäämää, vaan kunnalle jäisi taseeseen katettavaa alijäämää yli 200 000 euroa.

Lumijoen kunta on käynnistänyt talouden tasapainotusohjelman jo vuonna 2023, jolloin on jäädytetty tiettyjä hankintoja ja rekrytointeja sekä siirretty investointeja. Vuoden 2024 aikana talouden sopeuttamiseksi on käynnissä koko kunnan henkilöstön lomautukset (joko 10 tai 14 kalenteripäivää). Lisäksi henkilöstökuluja on pyritty pienentämään sallimalla lomarahojen vapaaksi vaihto, määräaikaista työ- ja virkasuhteita ei jatketa eikä uusia henkilöitä rekrytoida, ellei lakisääteiset toiminnot vaadi henkilöstöresurssin tarkistamista. Opetusryhmien kokoa ja määrää tullaan tarkastelemaan vuosittain lapsimäärän pienentyessä. Kunnan investointitasoa on tarkasteltu ja tullaan tarkastelemaan kriittisesti myös tulevina vuosina, jotta poistot ja kunnan lainamäärä ei merkittävästi kasvaisi. Kunnassa on suoritettu vuoden 2024 aikana metsäomaisuuden realisointia; tätä mahdollisuutta tarkastellaan myös tulevaisuudessa. Lisäksi kunnassa tehdään parhaillaan selvitystyötä uusituvan energian tuotantoon liittyen. Kiinteistöstrategian laadinnan yhteydessä on tarkoitus kartoittaa kunnan kiinteistöjä ja mahdollisuutta luopua tarpeettomista kiinteistöistä kiinteistökulujen vähentämiseksi. Lisäksi vuosittain tarkastellaan kunnan veroprosentit ja taksat.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

5. KÄYTTÖTALOUS, INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden osoittamat tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt.

5.1. Yleishallinto 2023

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden osoittamat tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen. Käyttötalousosan toteutumassa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt.

Yleishallinnon henkilöstössä oli heti vuoden aluksi muutoksia, kun työllisyys- ja maahanmuuttokoordinaattori sekä palvelusihteeri siirtyivät perusturvan toimialueelta yleishallinnon alaisuuteen. Perusturvan toimialan toiminta lakkasi vuoden vaihtuessa, kun sote-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille. Vuonna 2022 virkaan valittu talous- ja hallintojohtaja siirtyi syyskuussa toisen työnantajan palvelukseen ja uusi talous- ja hallintojohtaja aloitti tehtävässään marraskuussa.

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen 2023
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Lähipalveluiden turvaaminen, elinvoimaa vahvistavien investointien toteutus	Palveluiden saatavuuden ja laadun seuranta 2023-	Uusi terveysasema ja päiväkotitoiminta valmistuivat kesällä, päiväkotitoiminta Pikkulumi otettiin käyttöön elokuussa, terveysaseman toiminta ei käynnistynyt uusissa tiloissa. Käyttöönotto siirtyi hyvinvointialueen toiminnan vuoksi. Sote-palvelut ovat toteutuneet pääosin lähipalveluina vanhoissa tiloissa.
		Kaavoitus, infran rakentaminen	Uuden infran rakentaminen uudella kaava-alueella ei käynnistynyt, mutta suunnittelu on edennyt.
	Säännöllinen vuoropuhelu yrittäjien kanssa (aamukahvit, tilaisuudet)	Asukasmäärään, tonttikauppaan, rakentamiseen, elinkeinotoimintaan	Yrittäjien iltakahvit, päätös uusien yrittäjien neuvonnasta Limingan kunnan kanssa vuoden 2024 alusta. Uusia yrityksiä 15, lopettaneita 7.

	Elinkeino- ja maaseutuneuvontapalveluiden tarjoaminen Muutoskykyinen, ketterä, palveleva ja kehittämisestä innostunut henkilöstö Kunnan ja hyvinvointialueen yhdyspintatyön käynnistyminen ja keskinäisen työnjaon suunnittelu Aktiivinen sopimusten johtaminen; yhteistyö palveluiden turvaamiseksi sekä kehittämiseksi	ja työllisyyteen liittyvät tunnusluvut Laadullinen arviointi/ kehityskeskustelut Henkilökunnan pysyvyys, onnistuneet rekrytoinnit Asiakastyytyväisyyskyselyt, palveluntuottajien raportit, vastuunjakotaulukko ja kustannusseuranta Palveluntuottajien raportit/ toiminta ja kustannukset	Maaseutuhallinnossa yhteistoiminta-alue; vastuukuntana Tyrnävä, maaseutuasiamiehen palvelut toteutuivat Lumijoella viikoittain. Kunnan asukasmäärä kasvanut yli 2 %, ukrainalaisten osuus asukkaista 3,4 %. Postipalvelut siirtyivät kirjastolle kunnanhallituksen päätöksellä, mutta asiakaspalvelua vaativat tehtävät päätettiin irtisanoa vuoden lopulla. Kehityskeskustelut eivät toteutuneet; mutta henkilöstölle ja johtoryhmälle pidettiin yhteiset koulutukset uudistuneen strategian pohjalta, johtoryhmän työn kehittäminen. Viranhaltijoiden vaihtuminen (5/8) vuoden aikana vaikutti olennaisesti toimintaan. Yhdyspintatyö käynnistyi yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa keskittyen lähinnä hyvinvointityön strategiatasolle. Liikunta- ja hyvinvointikoordinaattorille on vastuutettu yhdyshenkilön tehtäviä. Palveluntuottajien kanssa on pidetty sovitut ohjaus- ja palautetilaisuuksia.
Investoimme tulevaisuuteen	Kuukausittainen talouden seuranta johtoryhmässä, hallintokunnittain ja kirjalliset raportit toteutuksesta toimielimien kokouksissa	Talousluvut ja ennusteet	Talouden seuranta ja raportointi on ollut säännöllistä ja tarkkaa. Talouden tasapainotustyöryhmä aloitti toimintansa tavoitteena löytää konkreettisia säästökohteita talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallitus päätti aloittaa koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut taloudellisten ja tuotannollisten syiden vuoksi.

	Aktiivinen edunvalvonta eri valmisteluryhmissä ja -vaiheissa - koulutukset - säännölliset kokoukset Osallistuminen yhteistyöelimien työhön ja verkostotaapamisiin Kuntaa kehittäviin hankkeisiin osallistuminen, rahoitusten aktiivinen hakeminen, riittävät henkilöstöresurssit toteutuksiin		Neuvotteluiden odotetaan johtavan lomautuksiin ja henkilöstön vähentämiseen. Valtuuston päätöksellä tilintarkastusyhteisö teki erityistilintarkastuksen vuoden 2022 tilinpäätöksen perusturvan toimialueesta. Lumijoen kunta on mukana Oulun seudun työllisyyskokeilussa. Kunnan omana työntekijänä kokeilussa on toiminut perusturvan toimialalta yleishallinnon alaisuuteen siirtynyt työllisyys- ja maahanmuuttokoordinaattori. Vuoden 2023 aikana työ on painottunut Lumijoelle muuttaneiden ukrainalaisten kotouttamistyöhön. TE-palveluista on lisäresurssina viikoittain toiminut Tyrnävällä pääosin työskentelevä omavalmentaja. TE24 -uudistuksen valmistelussa olemme olleet tiiviisti mukana. Oulun seudun kuntien uuden MAL-sopimuksen (2024-2035) neuvottelut käynnistyivät. Sitouduimme 5 vuoden sopimuksella Oulun Matkailu Oy:n toimintaan tavoitteena Lumijoen matkailun kehitystyö yhteistyössä muiden kuntien ja matkailualan toimijoiden kanssa. Ruutikankaan ampumaurheilukeskuksen infran rakentamisen suunnittelu ja sen rahoitushanke käynnistettiin yhteistyössä Limingan kanssa. Lisäksi rahoitusta on yhdessä haettu Ruutikankaan kilpailutoimintaan liittyvään yrittäjyyden ja matkailun edistämisen ja tuotteistamisen hankkeeseen.
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Hyvinvoiva kuntalainen	Hyvinvoinnin ja liikkumisen indikaattorit tilastoissa	Liikunta- ja hyvinvointikoordinaattorin vuoden alussa aloittama työ ja keväällä -23 hyväksytty hyvinvointikertomus on näkynyt valtiosuuksi vaikuttavaan HYTE-kertoimeen.

	Kuntakumppanuus Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ry:n kanssa Myönteisen kuntakuvan kehittäminen Hyvinvointia edistävät yhteiset tapahtumat Hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus		Kertoimen vaikutus valtionosuu-teen on noin +30 000 euroa. Tyky-toiminnassa yhteiset liikunta- ja kulttuuripainotteiset tapahtumat Hyvinvointikertomus- ja suunnitelma vuosille 2022 -2025 hyväksyt- tiin.
Uudistamme ja uudistumme	Uuden kuntastrate- gian jalkauttaminen Osallistava budje- tointi käyttöön Markkinointisuunni- telman laadinta ja to- teutus, brändin kir- kastaminen Viestinnän tehosta- minen eri kanavissa Kuntalaisten osallis- tumisen mahdollista- vien sähköisten työ- kalujen käyttöön- otto,	Strategian tavoitteiden toteutumisen arviointi luottamustoimielimissä ja toimintakertomuksessa Vuosikello, mediaseuran- nan raportit Luottamustoimielimien toiminnan (itse)arviointi Kuntalais-/asiakastyyty- väisyyskyselyt ja palaut- teet	Koko henkilökunta osallistui yhtei- seen kuntastrategian käytännön to- teutumisen ja ideoinnin työpajaan. Kunnan ensimmäinen osallistava budjetointi toteutettiin äänestä- mällä kuntalaiskyselyn kautta saa- duista ehdotuksista. Torialueelle hankittiin penkkejä ja uimamon- tulle vuokrattavaksi SUP-lautoja va- rusteineen. Markkinointisuunnitelma jäi tois- taiseksi laatimatta; kuntatiedot- teessa ja paikallislehdessä markki- noitiin kuntaa. Osallistuimme Rakentajamessuille teemana 'Laadukas varhaiskasva- tus'. Sosiaalisessa mediassa viestitettiin kunnan tapahtumista.

Yleishallinnon ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen ja -kulujen toteutumisesta on laadittu alla olevat taulukot. Yleishallinnon toimintatuotot ja -kulut pysyivät talousarviossa. Sitä edesauttoi, kun talousarvioon varattu markkinoinnin ja viestinnän työntekijää ei palkattu.

YLEISHALLINTO

KÄYTTÖTALOUSOSA Tuloslaskelma (ulkoinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	219 000	260 552	41 552	119,0
Myyntituotot	180 000	225 137	45 137	
Maksutuotot	0	0	0	
Tuet ja avustukset	5 000	26 046	21 046	
Muut tuotot	34 000	9 369	-24 631	27,6
Toimintakulut	-1 169 747	-1 074 965	-94 782	91,9
Henkilöstömenot	-382 148	-409 823	27 675	107,2
Palvelujen ostot	-466 495	-408 717	-57 778	87,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-61 500	-61 382	-118	99,8
Avustukset	-50 839	-61 830	10 991	121,6
Vuokrat	-102 995	-115 801	12 806	112,4
Muut toimintamenot	-105 770	-17 411	-88 359	
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-950 747	-814 412	-136 335	85,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-188	188	
Poistot	-47 000	-66 472	19 472	141,4
Tilikauden tulos	-997 747	-881 072	-116 675	88,3

YLEISHALLINTO

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	219 000	260 552	41 552	119,0
Toimintakulut	-1 169 747	-1 074 965	-94 782	91,9
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-950 747	-814 413	-136 334	85,7

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)				
Sisäiset vuokrat (kulut)	-18 595	-37 366	18 771	200,9
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)				
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)				
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)	0	-1 690	1 690	
Toimintakulut yhteensä, u + s	-1 188 342	-1 114 021	-74 321	93,7
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-969 342	-853 469	-115 873	88,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-188	188	
Poistot	-47 000	-66 472	19 472	141,4
Tilikauden tulos	-1 016 342	-920 128	-96 213	90,5

5.2. Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 2023

Opetustoimi

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen 2023
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Opiskelun tuki: Kolmiportainen tuki koko koulupolun ajan; osa-aikainen erityisopetus, pienryhmät, koulunkäynninohjaajat ja resurssiopettaja 7-9 -luokilla	Opiskelussa pärjääminen ja opintomenestys 3-portaisen tuen toteutuminen Lumijoen peruskoulussa	Pienryhmien opetustoiminta ja osa-aikainen erityisopetus on tavoittanut palvelun tarpeessa olevat oppilaat. Lisäksi yläkoululaisille on ollut oma erityisopetustila ja räätälöidyt lukujärjestykset (suurin osa tunneista yleisopetuksessa). Koulunkäynninohjauksen resursseja on jouduttu leikkaamaan. Resurssiopettaja on ollut käytössä kevät- ja syyslukukauden ajan.
	Hyvinvoiva koulu: Yhteisöllinen oppilashuolto, hyvinvoinnin vuosikellon toteuttaminen. Yhteistyö nuorisotyön kanssa.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit Toteutuneet teemat ja tapahtumat	Oppilashuoltoryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Yhteistyötä kunnan muiden toimijoiden kanssa on tehty. Liikunnan osalta tehtiin hyvää yhteistyötä liikuntakoordinaattorin kanssa. Kouluruokailussa pyrittiin kuulemaan oppilaiden ääntä mm. suosikkiruokailujen järjestämisen kautta. Väli-palakokeilu oli syyslukukaudella, kokeilua ei jatkettu.
	Kodin ja koulun yhteistyön kehittäminen Vanhempaintoimikunta	Osallistuvien vanhempien määrä ja kokoontumiskerrat	Yhteistyötä vanhempain-toimikunnan kanssa on tehty. Yhteiset aamupalacet syksyn aikana ovat olleet yhteisöllisiä ja suosittuja tapahtumia. Kodin ja koulun yhteistyötä on toteutettu mm. oppilas-palavereiden muodossa ja wilma-viestikanavaa

			hyödyntäen. Lisäksi koulusyksyn vanhempainilta oli suosittu tapahtuma, johon osallistui laaja huoltajien joukko. Tilaisuudessa oli luento aiheesta palautuminen ja hyvinvointi/eväitä arjen jaksamiseen (luennoitsija psykologi, psykoterapeutti Hanna Rauhala). Koululla järjestettiin yhteisöllisiä tapahtumia, joihin myös kuntalaiset saattoivat osallistua.
	Henkilöstön osallistaminen - Lumijoen kunta, haluttu työpaikka - Henkilöstön säännölliset kehityskeskustelut, työhyvinvoinnin parantaminen	Työtyytyväisyyskyselyt	Henkilöstö on osallistunut yhteisiin koulutusiltapäiviin ja kyselyihin. Henkilöstökokouksia pidettiin säännöllisesti ja niiden rakennetta tarkennettiin (esityslista -> esitys-> päätös). Loppuvuoden taloudelliset haasteet ovat kuormittaneet henkilökuntaa ja avoin vuoropuhelu on mahdollistanut asioista keskustelun ja tilannekuvan hahmottamisen.
	Seudullisten yhteistyömahdollisuuksien edistäminen ja hyödyntäminen: Musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Muut seudulliset yhteishankkeet	Kurssitarjonta Hankkeiden tuotokset	Taiteen- ja vapaan sivistystyön tarjoamaa opetusta on järjestetty koulun tiloissa. Yhteistyötä on tehty
Investoimme tulevaisuuteen	Terveellinen ja turvallinen opimisympäristö: Päärakennuksen lattiaremontin jatkaminen (2. krs) Välituntipihan parantaminen	Investointien toteutuminen. Havaittujen ongelmien ja niihin liittyvien toimenpiteiden seuranta	Esikoulurakennuksen edusta puhdistettiin kivistä ja piha-aluetta kunnostettiin tarpeen mukaan. Yhteistyö ja yhteydenpito kiinteistöhuollon ja kiinteistöpäällikön sekä kunnaninsinöörin

			suuntaan ylläpidettiin toimivalla ja nopealla tavalla.
	Johtamisjärjestelmän vahvistaminen: apulaisrehtorin viran perustaminen ja täyttäminen	Henkilöstön ja sidosryhmien palaute	Uusi sivistysjohtaja-rehtori aloitti elokuun alussa. Apulaisrehtorin virkaa ei henkilöstöohjelmassa esitetty perustettavaksi eikä asiaa edistetty taloudellisten realiteettien takia. Johtamisjärjestelmässä rehtorin suunnitteluryhmää (RAPU) vahvistettiin lisäosallistujilla ja kokouksia pidettiin säännöllisesti.
	Nuorten osallistaminen: oppilaskunta- ja tukioppilastointiminta	Oppilaiden aloitteet	Oppilaskunnan ääntä ja esityksiä kuunneltiin ja tehtiin esitysten mukaisia muutoksia (mm. pitkä välituntiasia). Koululla harjoitettiin suoraa vuoropuhelua oppilaskunnan ja henkilökunnan välillä, tapahtumia ja tempauksia järjestettiin. Oppilaskunnan kioskitoiminta oli aktiivista ja tulonhankinnan kautta tarpeellista, samalla hyviä käytänteitä opetellen.
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Liikkuvat lumijokiset: välitunti- liikunnan edistäminen, välkkärioskio, liikuntakerhot	Välituntivälineiden käyttöaste Kerhojen ja osallistujien määrä	Liikuntakerho toimi ja monenlainen liikkuminen liikuntakoordinaattorin toiminnan kautta. Välitunnilla olivat välituntivälineet ahkerassa käytössä ja oppilaiden toiminta oli monipuolista. Pelikerhoon osallistui useita oppilaita ja muissakin kerhoissa oli innokkaita kävijöitä (kockikerho, liikuntakerho,...). Välkkärioskio toimintaa oli säännöllisesti.

Uudistumme ja uudistamme	Koulun toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen kehittäminen Perusopetukseen valmistavan opetuksen kehittäminen	Laadullinen arviointi	VALO-ryhmä toimi koululla ja oppilaista osa siirtyi yleisopetuksen puolelle, saaden kuitenkin myös tukea tarvittavissa oppiaineissa. Koulun toimintakulttuuria kehitettiin osin myös uuden rehtorin toimesta ja esityksistä, osin aiempien kehittämistarpeiden edistämänä. Oppimisympäristöjä kehitettiin olemassa olevien resurssien ehdoilla, vierailuja tehtiin ja osallistuttiin myös koulun ulkopuolisiin tapahtumiin.
--------------------------	---	-----------------------	---

Varhaiskasvatus

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen 2023
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Laki, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma (vasu) ohjaavat toimintaa	Jokaiselle lapselle oma Vasu, Pedagoginen dokumentointi, Vasun päivitys ja arviointi, Oman toiminnan laadunarviointi	Vasut tehty aikataulun mukaisesti, pedagogista dokumentointia mm. kuvien avulla, mutta tätä pitää vielä kehittää. Laadun arvioinnin materiaali otettu käyttöön, mutta käyttöä pitää vielä vahvistaa.
	Varhainen tuki lapselle, heti tuen tarpeen ilmettyä (kolmiportainen tuki) - Varhaiskasvatuksen erityisopettaja VEO (100 % työaika) - Lapset puheeksi (LP) toimintamalli - Tunnetaitojen opettaminen kiusaamisen ehkäisyn pohjalla	Hallintopäätökset tehostetusta ja erityisestä tuesta, Tuen tarpeen arviointi ja VEO:n tuki ja konsultointi LP- keskustelujen ja neuvonpitojen määrä, tuki perheelle	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki on korvaamatonta. Hallintopäätöksiä on tehty muutamia. Lapset puheeksi toimintamalli vähällä käytöllä koulutusten puutteen vuoksi. Tunnetaito koulutukset toteutuneet koko henkilöstölle ja niiden hyödyntäminen työssä.
	Avoimen varhaiskasvatuksen kehittäminen perheiden tarpeiden sekä vasun mukaisesti	Kerhojen määrä, lapsimäärät, hyödyt lapsille ja perheille, asiakastyytyväisyyskyselyt	2 kerhoa kevät/2023 1 kerho syksy/2023 Varhaista tukea lapselle sekä perheelle, kerhoilla on suuri merkitys, kerhot

			vähentyneet, koska lapset siirtyneet varhaiskasvatukseen
	Lapsen kasvu ja tuki (Lakastu) moniammatillinen työryhmä		Lakastu työryhmän yhteistyöpalaverit vähentyneet ja osallistuminen vähäistä osalla ryhmään kuuluvilla, kuitenkin pidetään tärkeänä yhteistyötä
	Lumijoen kunta, haluttu työpaikka: • Henkilöstön osallistaminen • Työhyvinvointi ja työ-suhde-edut • Huomiota herättävä rekrytointi • Henkilöstön koulutus-suunnitelma • Säännölliset kehitys-keskustelut • Päiväkodin henkilöstö-suunnitelma • Kilpailukykyinen palkka ja TVA-lisät	Työhyvinvointikyselyt Henkilöstön koulutussuunnitelman toteutuminen Työhyvinvointi ja työssä viihtyvyys Pätevät työntekijät Henkilöstökulut, työntekijämäärä Veto- & pitovoima	Työhyvinvointi kyselyt vakassa ja niiden avulla toiminnan kehittäminen mm. tiedottaminen, yhteistyö ja vuorovaikutus, Henkilöstön rekry on mennyt hyvin, mutta veto ja pitovoimakeijäitä tarvitaan lisää. Kehityskeskustelut toteutuneet vakassa hyvin (yksilö ke-vät ja ryhmä syksy)
	Huoltajien, perheiden ja lasten osallisuus	Asiakastyytyväisyyskyselyt perheille	Kysely 2023 keväällä ja sen avulla toiminnan arvioiminen ja kehittäminen, kehittämis-kohteiksi mm. kohtaaminen ja vuorovaikutus lasten ja perheiden kanssa, viestinnän yhdenmukaisuus
	Paikallinen ja seudullinen yhteistyö (työryhmät ja hankkeet) sekä yhteistyö kunnan toimijoiden kanssa	Yhteiset päätökset ja linjat Tapahtumat ja materiaali-hankinnat,	Yhteinen valtionavustus käytössä perusopetuksessa ja vakassa, yhteistyötä erilaisissa ryhmissä mm. varhaiskasvatusjohtajien, avoimen sekä veojen paikallinen yhteistyö
	Avotyötoiminta	Avotyötoiminta työpäivät	Avotyötoiminnassa 1 työntekijä syksy 2023 3pv/vko, 4h/päivä
Investoimme tulevaisuuteen	Uuden päiväkodin rakentaminen, lisätilat	Uuden päiväkodin käyttöönotto, lapsimäärät varhaiskasvatuksessa	Uudet tilat käytössä avauksesta 8/23 aikataulun mukaisesti, laadukkaat, terveelliset ja turvalliset tilat kaikilla

	Päiväkodin pihan korjaus	Turvalliset ja asianmukaiset leikkialueet lapsille	Päiväkodin pihan korjaus siirtyi vuodelle 2024
	Johtajuuden kehittäminen ja henkilöstörakenteen kehittäminen, pedagogisen johtajuuden kehittäminen	Varhaiskasvatusjohtajan ja apulaisjohtajan työnkuvan määrittely, henkilöstön työnkuvat ja henkilöstömäärät	Varhaiskasvatusjohtajan työnkuvaa ei vielä määriteltä, apulaisjohtajan on määriteltä, työtehtäviä on jaettu työmäärän hallittavuuden mukaisesti
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Luonnossa kotonaan ryhmän toiminta ja sen kehittäminen	Retket, toiminta ulkona, elämykset, lapsimäärät ryhmässä	Retket 3krt/vko toteutuneet, toimintaa siirretty mahd. paljon ulos, toivottu ryhmä->ryhmä lähes täynnä koko ajan
	Luontokasvatus kaikilla lapsilla	Retket, toiminta luonnossa	Kaikki ryhmät retkeilevät viikoittain, luonnossa mm. leikitään, lauletaan, liikutaan, askarrellaan, tutkitaan, opitaan.
Uudistumme ja uudistamme	Varhaiskasvatuksen kehittämisen laadukkaaksi sähköistämällä palveluita: Wilma	Tiedotteet ja hoitoajat sähköisesti, yhteistyö helpottuu	Wilman käyttö helpottanut toimintaa ja vähentänyt paperisten tiedotteiden käyttöä, huoltajat käyttävät pääsääntöisesti aktiivisesti
	Maksuttoman varhaiskasvatuksen laskentahanke vuoden 2023 aikana	Hankkeen tuloksien hyödyntäminen: otetaanko maksuton varhaiskasvatus käyttöön ja millä aikataululla?	Maksuttoman varhaiskasvatuksen hankkeen perusteella maksutonta varhaiskasvatusta ei otettu käyttöön, hankkeen laskennat eivät tuoneet sellaisia ilmiöitä esille, että maksuton olisi ollut realistista tässä vaiheessa.

Varhaiskasvatukseen on viime vuosina tullut paljon lisää uusia lakeja, asetuksia, ohjeistuksia ja monenlaisia yhteistyöryhmiä, joita täytyy noudattaa, toteuttaa, kehittää ja olla mukana. Tämä on luonut valtavasti lisää työmäärää niin varhaiskasvatusjohtajalla, kuten myös koko henkilöstöllä. Entistä enemmän täytyy tehdä erilaisia ”paperihommia” ja tämä vie aikaa sieltä lapsilta ja ns. perustyöstä. Pienessä kunnassa kehittämistyö on usein yhden ihmisen harteilla, kun taas isommassa siinä on mukana useampia. Joten tarvitaan jatkossakin resurssia kehittää ja ylläpitää laadukasta varhaiskasvatusta.

Lapsimäärän kasvu varhaiskasvatuksessa on tuonut paljon lisähaasteita sekä henkilöstömäärän kasvua viime vuosina. Lapsilla on myös tuen tarpeen haasteet lisääntyneet viime vuosina paljon. Osallisuusaste varhaiskasvatukseen koko kunnan lapsimäärässä oli 2023 lopulla noin 80–90 % kaikista kunnan alle kouluikäisistä lapsista. Osallistujamäärä on valtakunnallisten tavoitteiden mukaista.

Vapaa-aika- ja kulttuuritoimi 2023

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen 2023
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Vapaa-ajan monipuoliset harrastusmahdollisuudet; Yhteistyö yhdistysten ja seurojen ja tilapalveluiden kanssa	Yhdessä toteutetut tapahtumat ja uudet harrastamisen mahdollisuudet	Järjestöjä on tuettu avustuksilla niin, että harrastustoimintaa on voitu ylläpitää esim. kerhojen muodossa. Alkuvuodesta pidettiin yläasteikäisille liikuntahallilla avoin tilaisuus, jossa oli mahdollisuus tutustua eri liikuntalajeihin. Keväällä uimamontulla pidettiin läskipyöräkokeilu yläkoululaisille. Näissä kahdessa tapahtumassa oli mukana POPLI (Nuorille toimintaa kylille -hanke). Kunnan toimesta järjestettiin kuntalaisille myös liikuntahaaste loppuvuodesta. Liikunta- ja nuorisotoimen yleiset avustukset ja matka-avustukset, joilla tuetaan kolmannen sektorin toimintaa, jaettiin keväällä 2023. Liikunta-avustuksia jaettiin 5000 euroa ja nuorisovavustuksia 2400 euroa. Kulttuuriavustuksia jaettiin vuonna 2023 1648 euroa. Kulttuuriavustuksella tuettiin yhdistysten kulttuuritoimintaa Lumijoen kunnan alueella.
	Kuntalaisten digitaitojen ja lukuinnostuksen lisääminen; Digipalvelujen mainonta ja arkikuntoutuminen -hanke, kirjavinkkaukset ja kirjailijavierailut.	Osallistujamäärä	Digiopastusten järjestäminen ja lukemisen edistäminen ei toteutunut toivotulla tavalla syksyllä postipalvelun vaatiman henkilöstöressusin vuoksi. Digiopastuksia ei järjestetty

			vuonna 2023 ollenkaan. Satutuokioita pidettiin joka kuukausi. Kirjavinkkauksia pidettiin kahdesti, osallistujamäärä oli yhteensä 53.
	Nuorten palveluohjaus- verkoston toiminnan tehostaminen Yhteistyö etsivän nuorisotyön ja sosiaalipalveluiden kesken	Osallistuneiden nuorten määrä, kokoontumisker- rat	Tiivis, vähintään viikoittai- nen yhteistyö aikuissosiaali- työntekijän kanssa.
	3. sektorin toimintamahdollisuuksien tukeminen Nuoriso-, liikunta- ja yleisen kulttuuritoimen avustukset, koulutukset	Toimintakertomukset, avustusten ja koulutusten määrä	Yhdistysiltoja järjestettiin kaksi, syksyn yhdistysillassa syvennyttiin Oulu2026-si- sältöihin ja mahdollisuuk- siin Lumijoen yhdistystoi- minnassa. Avustuksia jaettiin yhdistys- toimijoille kulttuuriavustuksina yh- teensä 9218 euroa. Liikunta-avustuksina jaet- tiin 5609 euroa ja nuoriso- avustuksina 17 597 euroa.
	Liikkuvat lumijokiset Houkutteleva liikuntakartta ja lajiesittelyt, liikunta- ja hyvinvointikoordinaattori	Liikuntasuoritusten "keräys" ja palkitseminen	Kesän aikana toteutettiin kuntalaisten pyöräilyhaaste. Haasteeseen osallistui 120 henkilöä. Liikkuvat lumijokiset -haaste huipentui loppuvuoden liikuntasuoritusten keräämiseen ja koululla järjestettyyn liikuntatapahtumaan, jossa oli myös mahdollisuus kokeilla ekoammuntaa. Yläkoululaisille järjestettiin lajeihin tutustumistapahtuma liikuntahallilla sekä läskipyöräkeilu uimamontulla. Liikuntaneuvontaa sai 109 asiakasta. Ohjatut

			liikuntaryhmät kokoontuivat 123 kertaa ja osallistujia ryhmissä oli yhteensä 1129. Inbodymittauksissa kävi 226 asiakasta.
	Nuorten osallistaminen Nuorisovaltuusto, nuorten ja päättäjien vuosittainen tapaaminen	Kokoontumiskerrat, käsitellyt asiat	Nuorisovaltuusto osallistui kevällä 2023 kuntalaisiltaan yhdessä kuntalaisten kanssa lumijoen peruskoululla. Nuorisovaltuusto kävi kunnanvaltuuston joulukuun kokouksessa pitämässä puheenvuoron. Nuorisovaltuusto kokoontui vuoden 2023 aikana seitsemän kertaa. Vuoden aikana jatkettiin vuosikellon laadintaa. Nuva järjesti keväällä ystävänäpäivätapahtuman koululla ja liikennetapahtuman torilla. Syksyn aikana järjestettiin useampi piiloleikki lapsille, nuorille ja kaikenikäisille. Kevään ajan liikuntahallilla oli myös nuorten oma Lumirymy- vuoro. POPnuvan toimintaan osallistui valittu nimetty edustaja nuorisovaltuustosta.
	Syrjäytymisen ehkäisy, nuorten sijoittuminen koulutukseen, työelämään ja yhteiskuntaan Etsivä nuorisotyö, nuorten palveluohjaus ja yhteistyö oppilaitosten ja kuntoutta- van työpajan kanssa.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit, ohjattujen nuorten määrä	Syrjäytymisen ehkäisyä ja nuorten sijoittumista/kiin- nittymistä koulutukseen, työelämään, ja tarvitse- miinsa palveluihin on toteu- tettu yhteistyössä tarvitta- van verkoston kanssa (mm. sosiaalityö, oppilaitokset ja terveydenhuolto).

			Etsivällä nuorisotyöntekijällä oli vuoden aikana 34 asiakassuhdetta. Seitsemän nuorta ohjautui koulutukseen, kaksi työhön ja kaksi kuntouttavaan työtoimintaan ja sosiaaliseen kuntoutukseen.
Meren ja luonnon äärellä on tilaa elää ja hengittää	Monipuoliset yhteiset tapahtumat Tapahtumien järjestäminen ja tukeminen: Lumijokipäivät, Ahvenmarkkinat, kirjailijavieraat, satuviikko, peliviikko, konsertit, näyttelyt ym.	Osallistujatapahtumamäärät ja	Satuviikkoa ja peliviikkoa ei järjestetty kirjaston vähäisen henkilöstöresurssin vuoksi. Lumijokipäivien markkinoilla oli kävijöitä noin 800. Tänä vuonna markkinoiden yhteydessä pidettiin myös Lasten maaseutumarkkinat. Ahvenmarkkinoilla oli kävijöitä noin 1000. Uutena tapahtumana järjestetyssä Marrastulet-tapahtumassa kävi noin 400 kävijää. Näyttelyjä järjestettiin kirjastolla 10.
	Kirjastopalveluiden kehittäminen Seudullinen yhteistyö (hankkeet, uudet ideat), Lukupoluilla-hanke Valtion hankeavustusten hyödyntäminen	Yhteistyön ja hankkeiden määrä Hankkeiden määrä ja tulokset	Elämyksiä senioreille -hanke päättyi. Hankkeessa järjestettiin senioreille kohdennetut kirjailijavierailut Kempeleessä, Tyrnävällä ja Limingassa vanhustenviikolla. Yhteistyö jatkuu tiivinä sekä Lakeuden kirjastojen että alueellisen kehittämisalueen kirjastojen kesken.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialueen osalta on laadittu ulkoisten ja sisäisten toimintatuottojen ja -kulujen toteutumisesta alla olevat taulukot.

SIVISTYS JA HYVINVOINTI

KÄYTTÖTALOUSOSA Tuloslaskelma (ulkoinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	239 500	440 950	201 450	184,1
Myyntituotot	83 500	100 868	17 368	120,8
Maksutuotot	126 000	161 082	35 082	127,8
Tuet ja avustukset	30 000	174 517	144 517	581,7
Vuokratuotot	0	0	0	0,0
Muut tuotot	0	4 483	4 483	
Toimintakulut	-4 707 327	-4 821 295	113 968	102,4
Henkilöstömenot	-3 721 447	-3 900 863	179 416	104,8
Palvelujen ostot	-472 900	-517 068	44 168	109,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-180 640	-167 858	-12 782	92,9
Avustukset	-289 400	-189 014	-100 386	65,3
Vuokrat	-31 840	-33 026	1 186	103,7
Muut toimintamenot	-11 100	-13 466	2 366	121,3
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-4 467 827	-4 380 345	-87 482	98,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	
Poistot	-6 600	-20 170	13 570	305,6
Tilikauden tulos	-4 474 427	-4 400 515	-73 912	98,3

SIVISTYS JA HYVINVOINTI

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	239 500	440 950	201 450	184,1
Toimintakulut	-4 707 327	-4 821 295	113 968	102,4
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-4 467 827	-4 380 345	-87 482	98,0

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)				
Sisäiset vuokrat (kulut)	-839 801	-828 774	-11 027	98,7
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)	-255 942	-402 988	147 046	157,5
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)				
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)	0	-1 395	1 395	
Toimintakulut yhteensä, u + s	-5 803 070	-6 054 451	251 382	104,3
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-5 563 570	-5 613 503	49 933	100,9
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	
Poistot	-8 600	-20 170	11 570	234,5
Tilikauden tulos	-5 572 170	-5 633 672	61 503	101,1

OPETUSTOIMI

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	66 000	146 926	80 926	222,6
Toimintakulut	-3 037 420	-3 089 215	51 795	101,7
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-2 971 420	-2 942 289	-29 131	99,0

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)				
Sisäiset vuokrat (kulut)	-562 583	-519 349	-43 234	92,3
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)	-211 608	-322 511	110 903	152,4
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)				
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)	0	-1 395	1 395	
Toimintakulut yhteensä, u + s	-3 811 611	-3 932 470	120 859	103,2
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-3 745 611	-3 785 544	39 933	101,1
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	
Poistot	-6 600	-6 110	-490	92,6
Tilikauden tulos	-3 752 211	-3 791 654	39 443	101,1

VARHAISKASVATUS

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	135 000	228 155	93 155	169,0
Toimintakulut	-1 319 560	-1 352 009	32 449	102,5
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-1 184 560	-1 123 854	-60 706	94,9

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)				
Sisäiset vuokrat (kulut)	-183 487	-199 568	16 081	108,8
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)	-44 334	-80 477	36 143	181,5
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)				
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)	0	0	0	
Toimintakulut yhteensä, u + s	-1 547 381	-1 632 054	84 674	105,5
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-1 412 381	-1 403 898	-8 483	99,4
Rahoitustulot ja -kulut	0	0	0	
Poistot	-2 000	-14 060	12 060	0,0
Tilikauden tulos	-1 414 381	-1 417 958	3 577	100,3

VAPAA-AIKA JA KULTTUURITOIMI

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	38 500	65 868	27 368	171,1
Toimintakulut	-350 347	-380 072	29 725	108,5
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-311 847	-314 203	2 356	100,8

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)				
Sisäiset vuokrat (kulut)	-93 731	-109 857	16 126	117,2
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)				
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)				
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)	0	0		
Toimintakulut yhteensä, u + s	-444 078	-489 929	45 850	110,3
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-405 578	-424 060	18 482	104,6
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	
Poistot	0	0	0	0,0
Tilikauden tulos	-405 578	-424 060	18 482	104,6

5.3. Kehitys- ja elinvoimalautakunta 2023

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittarit	Toteutuminen 2023
Palvelumme ovat ennakkoluulottomia ja ketteriä	Reagoimme nopeasti ja löydämme ratkaisut yhdessä asiakkaiden tarpeisiin	Positiivinen, nopea ja joustava lupakäytäntö	Sähköisen lupaprosessin käyttöönoton odotetaan nopeuttavan lupien käsittelyprosessia 2024 alkaen.
	Digitaalisten palvelujen lisääminen	Mahdollistetaan sähköinen rakennuslupaprosessi kustannustehokkaasti. Uudistetaan kunnan rakennusjärjestystä huomioiden hiilineutraalisuus ja energiatehokkuus	Kehitys- ja elinvoimalautakunta päätti ottaa Lupapiste.fi palvelun käyttöön vuoden 2024 alusta alkaen. Kiinteistö Oy Lumijoen Kartanon kanssa yhteistyössä toteutettava sähköinen asuntojen vuokrausjärjestelmä.
		Sähköisen infotaulun toteuttaminen	Sähköinen infotaulu ei ole toteutunut vuoden 2023 aikana.
	Uusiutuvien energiamuotojen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Maatilojen biolaitosten mahdollistaminen ja niiden lukumäärän lisääminen	Kuntaan on haettu ja myönnetty rakennuslupia pieniin aurinkosähkökeräimiin, ja yhteen isompaan aurinkosähkövoimalaitokseen. Kuntaan haettiin rakennus- ja ympäristölupaa biokaasulaitokselle. Ympäristöluvasta valitettiin, ja käsittelyprosessi on edelleen kesken.
	Tiestön ja kevyenliikenteenväylien sekä muun infrastruktuurin kehittäminen	Ylipääntien kevyenliikenteenväylän suunnittelu	Ylipääntien kevyenliikenteenväylän suunnittelu on käynnissä sekä katusuunnitelmana, että tiesuunnitelmana
		Terontien kaava-alueen suunnittelu,	Terontien kaava-alueen suunnitelma

	Kaavoituksen toteutuminen Tonttitarjonnan monipuolistaminen, rohkea ja tehokas markkinointi	Uusien kaavojen toteutuminen	valmistuu vahvistettavaksi v. 2024 alussa Vuonna 2023 vahvistettiin Luontotien asemakaavan muutos. Ruutikankaan-Liminganlahden osayleiskaava on keskeneräinen. Tontteja myytiin vuonna 2023 1 kpl ja varattiin 2 kpl. Lumijoki oli mukana Oulun rakentajamesuilla omalla osastolla
Investoimme tulevaisuuteen	Talouden toteutuminen budjetoinnin mukaisesti Ketterät asiantuntijapalvelut, palvelualltius Ajanmukainen ja turvallinen oppimisympäristö Vapaa-ajan entistä monipuolisempien harrastusmahdollisuuksien kehittäminen. Lähiympäristön ja erityisesti keskusta-alueen viihtyvyyden lisääminen, tori-alueen käytön monipuolistuminen Kuntalaisille uusia palveluja maankäyttöön	Budjetissa pysyminen ja sen aktiivinen seuraaminen lautakunnan tasolla. Poikkeamien raportointi ja niihin reagoiminen Asiakaskokemus, asiakastytyväisyystutkimukset, digitaalisten palveluiden kehittäminen Päiväkodin ja koulun tilojen toimintakunnan ylläpitoon keskittyminen Liikuntamahdollisuuksien lisääminen ja vanhojen liikuntapaikkojen toimintojen kehittäminen. Kunnan puisto- ulkoilu-, liikunta- ja viheralueiden kokonaissuunnitelman toteutuksen loppuunsaattaminen. Varjakan palstaviljelyalueen käyttöönotto	Lautakunta tulee yltämään tulot ja alittamaan menot vuonna 2023. Tulot ylittyvät noin 7 % ja menot alituvat noin 10 %. Asiakastytyväisyyttä ei ole mitattu. Koulun lattiamateriaalin vaihtotyötä jatkettiin kesäloman aikana. Vuonna 2023 tekojäärata mahdollisti ulkojään avaamisen harvinaislaatuisten aikaisin Toukolantien leikkipuiston valaistus toteutui. Hankittiin penkkejä tori- ja muille ulkoilualueille. Ei toteutunut

Meren ja luonnonnäällä on hyvä elää	Joukkoliikenteen turvaaminen Terveelliset ruokailutottumukset lähiruoka huomioiden Yhteiset tapahtumat, yhteistyö seurakunnan ja yhdistysten kanssa Merellisyyden korostaminen	Joukkoliikenteen vuorojen säilyminen tai kasvaminen Kunta panostaa luomu- ja lähiruuan osuuden kasvattamiseen kunnan tarjoamissa ateriapalveluissa. Terveellisten elämäntapojen edistäminen. Matkailun ja vapaa-ajan markkinoinnin sekä tarjonnan lisääminen Opasteiden ja merellisen informaation määrän ja laadun lisääminen	Joukkoliikenteen nousijamäärät ovat vuoden aikana kasvaneet Ateriapalvelut on jonkin verran luopunut luomutuotteiden käytöstä taloudellisuussyystä. Osallistuminen ja näkyminen eri tapahtumissa; Lumijoki-päivät, Ahvenmarkkinat ja Marrastulet
Uudistumme ja uudistamme	Näkyvä Lumijoki, aktiivinen viestintä Työhyvinvoinnin seuraminen Osallistava budjetointi Kuntalaisten osallistaminen	Eri viestintäkanavien tehokas käyttö Medianäkyvyyttä ulkopuolisisissa medioissa esimerkiksi lehdissä ja nettijulkaisuissa Sairaspoissaolojen vähentäminen ja ennaltaehkäisy Työtyytyväisyyden parantaminen kyselyssä Kuntalaisten mielipiteiden huomioiminen hankinnoissa. Kuntalaisaloitteiden määrän kasvaminen	Erilaisia asioita on markkinoitu niin sosiaalisen median kanavilla kuin muissakin medioissa Työhyvinvoinnin kyselyä ei toteutettu vuonna 2023. Torialueen viihtyvyys parani penkkien hankinnalla.

Kehitys- ja elinvoimalautakunnan hallinto

Vuosi 2023 oli muuttuneiden olosuhteiden vuosi, monin tavoin. Ukrainassa jo toista vuotta jatkunut sota, ja sen kaikenlaiset kansainväliset vaikutukset vaikuttivat myös pienen kuntamme arkeen.

Lautakunnanlaisista viranhaltijoista vaihtui kiinteistöpäällikkö sekä aterialue- ja puhtauspalveluiden työnjohtaja. Työntekijävaihdoksia oli myös kiinteistöhuollossa sekä aterialue- ja puhtauspalveluissa.

Ehkä merkittävin muutos aiempiin vuosiin oli kevään aikana aloitettu talouden tervehdyttämistyö, jolla varaudutaan tulevien vuosien pienenevään kunnan tulo-rahoitukseen.

Ukrainan sodan kerrannaisvaikutuksia Lumijoella olivat seuraavat:

sähköenergian hinnan oletettiin kallistuvan toteutuneesta vielä merkittävästi. Talousarvioon oli varauduttu sähköenergian osalta n. 184 000 € enemmän kuin toteutui. Toinen merkittävä huoli sähköenergian osalta vuonna 2023 oli sen riittävyys. Sähköntuonti Venäjältä loppui ja sen arvioitiin johtavan jopa ajoittaiseen sähköpulaan.

Ukrainasta tilapäisen suojelun statuksella olevien henkilöiden asettuminen asumaan Lumijoelle takasi vuoden 2023 aikana hyvän asuntojen täyttöasteen.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen suuret linjat muotoutuvat Lumijoen osalta Oulun seudun joukkoliikennetyöryhmän linjauksilla. Vuoden 2023 linjastot (52 ja 25) pysyivät pääsääntöisesti edellisvuosien mukaisina. Lumijoen reittien liikennöitsijä vaihtui vuoden aikana liikennöitsijän konkurssin vuoksi. Liikennöintisopimus kilpailutettiin uudelleen, ja uusi sopimus nosti Lumijoen kunnan kustannuksia.

Joukkoliikenteen käyttö on vuoden 2023 aikana lisääntynyt noin 14 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Kiinteistöhoito

Kiinteistöhoito on toteutunut aiemmilta vuosilta totuttuun tapaan. Kiinteistöhoito tarjoaa ylläpitopalvelun koko Lumijoen kunnan kiinteistömassalle, Kiinteistö Oy Lumijoen kartanolle ja Lumijoen Vesi Oy:lle.

Puhtauspalvelut

Puhtauspalveluissa siivottavat tilat muuttuivat vuonna 2023, kun hyvinvointialueen toiminta käynnistyi kunnan omistamissa sote-kiinteistöissä. Hyvinvointialue vastaa vuokraamiensa tilojen puhtauspalveluista. Elokuussa käyttöön otettu uusi päiväkotirakennus Pikkulumi puolestaan lisäsi kunnan tarvitsemien puhtauspalveluiden määrää.

Ateriapalvelut

Vuoden 2023 alussa siirtyi Palvelutalo Lumilyhdyn keittiö hyvinvointialueen vastuulle, joten kunnassa toimii tällä hetkellä vain yksi valmistuskeittiö. Se tuottaa ateriat koulun ja päiväkotien tarpeeseen. Talousarvioon varattu elintarvikkeiden määräraha oli budjetoitu liian alhaiseksi, ylitys talousarvioon n. 23 %. Osaltaan ylitukseen on vaikuttanut myös elintarvikkeiden jatkuva hintojen nousu.

Aterioiden tuotannossa on painotettu luomutuotteiden määrää ja ateriatuotannon ekologisuutta. Vuoden loppupuolella elintarvikeostoissa siirryttiin osittain takaisin tavanomaisesti tuotettujen elintarvikkeiden hankintaan taloudellisuussyistä. Ateriapalveluissa on edelleen painotettu lähiruokaa, talous huomioiden.

Edellisvuonna aloitettu ruokahävikin seuranta ja siitä tiedottaminen on jatkunut edelleen. Ylijäämäruokaa on myyty sekä henkilökunnalle, että ukrainalaisille tilapäisen suojelun henkilöille.

KEHITYS JA ELINVOIMA

KÄYTTÖTALOUSOSA				
Tuloslaskelma (ulkoinen)				
	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatulot	631 537	688 804	57 267	109,1
Myyntituotot	113 387	114 345	958	100,8
Maksutuotot	17 000	27 174	10 174	159,8
Tuet ja avustukset	11 000	17 981	6 981	163,5
Vuokratuotot	490 150	527 658	37 508	107,7
Muut tuotot	0	1 647	1 647	
Toimintakulut	-2 251 972	-2 053 731	-198 241	91,2
Henkilöstömenot	-767 525	-732 500	-35 025	95,4
Palvelujen ostot	-570 225	-576 495	6 270	101,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-795 472	-613 477	-181 995	77,1
Avustukset	-50 000	-58 566	8 566	117,1
Vuokrat	-68 750	-65 841	-2 909	95,8
Muut toimintamenot	0	-6 852	6 852	
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-1 620 435	-1 364 927	-255 508	84,2
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-24	24	
Poistot	-682 400	-640 997	-41 403	93,9
Tilikauden tulos	-2 302 835	-2 005 948	-296 887	87,1

KEHITYS JA ELINVOIMA

KÄYTTÖTALOUSOSA				
(ulkoinen + sisäinen)				
	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	631 537	688 804	57 267	109,1
Toimintakulut	-2 251 972	-2 053 731	-198 241	91,2
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-1 620 435	-1 364 927	-255 508	84,2

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)	1 499 741	1 156 802	-342 939	77,1
Sisäiset vuokrat (kulut)	-637 183	-290 661	-346 522	45,6
Sisäiset muut erät (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)	255 942	403 658	147 716	157,7
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)				
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)	0	3 085	3 085	
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)			0	
Toimintakulut yhteensä, u + s	-2 889 155	-2 344 392	-544 763	81,1
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-501 935	-92 043	-409 892	18,3
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-24	24	
Poistot	-682 400	-640 997	-41 403	93,9
Tilikauden tulos	-1 184 335	-733 064	-451 271	61,9

TOIMITILAPALVELUT

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	472 800	513 181	40 381	108,5
Toimintakulut	-922 130	-774 479	-147 651	84,0
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-449 330	-261 298	-188 032	58,2

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)	1 043 078	857 011	-186 067	82,2
Sisäiset vuokrat (kulut)	-564 666	-202 834	-361 832	35,9
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)				
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)			0	
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)				
Toimintakulut yhteensä, u + s	-1 486 796	-977 313	-509 484	65,7
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	29 082	392 880	-363 798	1350,9
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-8	8	
Poistot	-509 300	-446 250	-63 050	87,6
Tilikauden tulos	-480 218	-53 380	-426 840	11,1

MUUT PALVELUT

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	63 650	74 678	11 028	117,3
Toimintakulut	-601 172	-542 484	-58 688	90,2
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-537 522	-467 806	-69 716	87,0

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)				
Sisäiset vuokrat (kulut)	-6 873	-5 690	-1 183	
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)				
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)				
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)				
Toimintakulut yhteensä, u + s	-608 045	-548 174	-59 871	90,2
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-544 395	-473 496	-70 899	87,0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-15	15	
Poistot	-165 300	-186 947	21 647	113,1
Tilikauden tulos	-709 695	-660 458	-49 237	93,1

TUKIPALVELUT

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	95 087	100 945	5 858	106,2
Toimintakulut	-728 670	-736 768	8 098	101,1
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-633 583	-635 823	2 240	100,4

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tuotot)	456 663	299 791	-156 872	65,6
Sisäiset vuokrat (kulut)	-65 644	-82 137	16 493	125,1
Sisäiset muut erät (tuotot)				
Sisäiset ruokapalvelut (tuotot)	255 942	402 988	147 046	157,5
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)				
Sisäiset kokoustarjoilut (tuotot)		3 085	3 085	
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)				
Toimintakulut yhteensä, u + s	-794 314	-818 905	24 591	103,1
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	13 378	-12 096	25 474	-90,4
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	
Poistot	-7 800	-7 800	0	
Tilikauden tulos	5 578	-19 896	25 474	-356,7

5.4. Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan käyttötalouden toteutumisesta on laadittu oheiset yhteenvetotaulukot

KOKO KUNTA

KÄYTTÖTALOUSOSA Tuloslaskelma (ulkoinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatuotot	1 090 037	1 390 307	300 270	127,5
Myyntituotot	376 887	440 350	63 463	116,8
Maksutuotot	143 000	188 256	45 256	
Tuet ja avustukset	46 000	218 543	172 543	475,1
Vuokratuotot	490 150	527 658	37 508	107,7
Muut tuotot	34 000	15 498	-18 502	45,6
Toimintakulut	-8 129 046	-7 949 990	-179 056	97,8
Henkilöstömenot	-4 871 120	-5 043 186	172 066	103,5
Palvelujen ostot	-1 509 620	-1 502 280	-7 340	99,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 037 612	-842 717	-194 895	81,2
Avustukset	-390 239	-309 410	-80 829	79,3
Vuokrat	-203 585	-214 667	11 082	105,4
Muut toimintamenot	-116 870	-37 729	-79 141	32,3
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-7 039 009	-6 559 683	-479 326	93,2
Rahoitustuotot ja -kulut	-186 000	-248 448	62 448	
Poistot	-738 000	-727 639	-10 361	98,6
Tilikauden tulos	-7 963 009	-7 535 771	-427 239	94,6

KOKO KUNTA

KÄYTTÖTALOUSOSA (ulkoinen + sisäinen)	Talousarvio + muutokset	Toteuma	Poikkeama Säästö (-) Ylitys (+)	Käyttö%
Toimintatulot	1 090 037	1 390 307	300 270	127,5
Toimintakulut	-8 129 046	-7 949 990	-179 056	97,8
TOIMINTAKATE, ULKOINEN	-7 039 009	-6 559 683	-479 326	93,2

Sisäiset palvelut				
Sisäiset vuokrat (tulot)	1 495 579	1 156 802	338 777	77,3
Sisäiset vuokrat (kulut)	-1 495 579	-1 156 130	-339 449	77,3
Sisäiset muut erät (tulot)			0	
Sisäiset ruokapalvelut (tulot)	255 942	403 659	-147 717	
Sisäiset ruokapalvelut (kulut)	-255 942	-403 659	147 717	157,7
Sisäiset kokoustarjoilut (tulot)		3 085	-3 085	
Sisäiset kokoustarjoilut (kulut)		-3 085	3 085	
Toimintakulut yhteensä, u + s			0	
TOIMINTAKATE, ULKOINEN + SISÄINEN	-7 039 009	-6 559 012	-479 997	93,2
Rahoitustulot ja -kulut	-186 000	-248 448	62 448	
Poistot	-738 000	-727 639	-10 361	98,6
Tilikauden tulos	-7 963 009	-7 535 099	-427 910	94,6

KÄYTTÖTALOUSOSA (Ulkoinen)		Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio- muutokset 2023	Talousarvio muutosten jälkeen 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+) 2023
Yleishallinto	Tulot	39 000	180 000	219 000	260 552	41 552
	Menot	-1 018 313	-151 434	-1 169 747	-1 074 964	-94 783
	Netto	-979 313	28 566	-950 747	-814 412	-136 335
Perusturvahallinto	Tulot	0	0	0	0	0
	Menot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0
Sosiaalityö	Tulot	0	0	0	0	0
	Menot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0
Terveystoimi	Tulot	0	0	0	0	0
	Menot	0	0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0
Opetustoimi	Tulot	66 000	0	66 000	146 926	80 926
	Menot	-3 037 420	0	-3 037 420	-3 089 215	51 795
	Netto	-2 971 420	0	-2 971 420	-2 942 289	-29 131
Vapaa-aika ja kult	Tulot	38 500	0	38 500	65 868	27 368
	Menot	-350 347	0	-350 347	-380 072	29 725
	Netto	-311 847	0	-311 847	-314 204	2 357
Varhaiskasvatus	Tulot	135 000	0	135 000	228 155	93 155
	Menot	-1 319 560	0	-1 319 560	-1 352 009	32 449
	Netto	-1 184 560	0	-1 184 560	-1 123 854	-60 706
Toimitilapalvelut	Tulot	472 800	0	472 800	513 182	40 382
	Menot	-922 130	0	-922 130	-774 479	-147 651
	Netto	-449 330	0	-449 330	-261 297	-188 033
Muut palvelut	Tulot	63 650	0	63 650	74 678	11 028
	Menot	-601 172	0	-601 172	-542 484	-58 688
	Netto	-537 522	0	-537 522	-467 806	-69 716
Tukipalvelut	Tulot	95 087	0	95 087	100 945	5 858
	Menot	-728 670	0	-728 670	-736 768	8 098
	Netto	-633 583	0	-633 583	-635 823	2 240
Yhteensä						
	Tulot	910 037	180 000	1 090 037	1 390 306	300 269
	Menot	-7 977 612	-151 434	-8 129 046	-7 949 991	-179 055
	Netto	-7 067 575	28 566	-7 039 009	-6 559 685	-479 324

KÄYTTÖTALOUSOSA (Ulkoinen + Sisäinen)		Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio- muutokset 2023	Talousarvio muutosten jälkeen 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+) 2023
Yleishallinto	Tulot	39 000	180 000	219 000	260 552	41 552
	Menot	-1 036 908	-151 434	-1 188 342	-1 114 021	-74 320
	Netto	-997 908	28 566	-969 342	-853 469	-115 873
Perusturvahallinto	Tulot		0	0	0	0
	Menot		0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0
Sosiaalityö	Tulot		0	0	0	0
	Menot		0	0	0	0
	Netto	0	0	0	0	0
Terveystoimi	Tulot		0	0	0	0
	Menot		0	0	0	1
	Netto	0	0	0	0	0
Opetustoimi	Tulot	66 000	0	66 000	146 926	80 926
	Menot	-3 811 611	0	-3 811 611	-3 932 470	120 859
	Netto	-3 745 611	0	-3 745 611	-3 785 544	39 933
Vapaa-aika ja kult	Tulot	38 500	0	38 500	65 868	27 368
	Menot	-444 078	0	-444 078	-489 929	45 851
	Netto	-405 578	0	-405 578	-424 061	18 483
Varhaiskasvatus	Tulot	135 000	0	135 000	228 155	93 155
	Menot	-1 547 381	0	-1 547 381	-1 632 054	84 673
	Netto	-1 412 381	0	-1 412 381	-1 403 899	-8 482
Toimitilapalvelut	Tulot	1 515 878	0	1 515 878	1 370 192	-145 686
	Menot	-1 486 796	0	-1 486 796	-977 313	-509 483
	Netto	29 082	0	29 082	392 879	-363 797
Muut palvelut	Tulot	63 650	0	63 650	74 678	11 028
	Menot	-608 045	0	-608 045	-548 174	-59 871
	Netto	-544 395	0	-544 395	-473 496	-70 899
Tukipalvelut	Tulot	807 692	0	807 692	806 809	-883
	Menot	-794 314	0	-794 314	-818 905	24 591
	Netto	13 378	0	13 378	-12 096	25 474
Yhteensä	Tulot	2 665 720	180 000	2 845 720	2 953 180	107 460
	Menot	-9 729 133	-151 434	-9 880 567	-9 512 865	-367 702
	Netto	-7 063 413	28 566	-7 034 847	-6 559 689	-475 158

5.5. Tuloslaskelman toteutuminen

Tuloslaskelmaosaan yhdistellään kunnan käyttötalousosan tulot ja menot sekä valmistus omaan käyttöön. Tuloslaskelmaosa sisältää eriä, joita seurataan käyttötalousosassa ja eriä, joita seurataan tuloslaskelmaosassa. Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulo ja -menot sekä satunnaiset erät. Tuloslaskelmaosan toteutumisesta on laadittu seuraava taulukko.

TULOSLASKELMAOSA (Ulkoinen)	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio- muutokset 2023	Talousarvio muutosten jälkeen 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama Alitus (-) Ylitys (+) 2023
Toimintatulot	910 037	180 000	1 090 037	1 390 305	300 268
Myyntituotot	196 887	180 000	376 887	440 350	63 463
Maksutuotot	143 000	0	143 000	188 256	45 256
Tuet ja avustukset	46 000		46 000	218 543	172 543
Vuokratuotot	490 150	0	490 150	527 658	37 508
Muut toimintatuotot	34 000	0	34 000	15 498	-18 502
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintamenot	7 977 612	151 434	8 129 046	7 949 989	-179 056
Henkilöstömenot	4 913 120	-42 000	4 871 120	5 043 187	172 067
Palvelujen ostot	1 509 620	0	1 509 620	1 502 280	-7 340
Aineet ja tarvikkeet	987 612	50 000	1 037 612	842 717	-194 895
Avustukset	343 400	46 839	390 239	309 410	-80 829
Vuokrat	106 990	96 595	203 585	214 667	11 082
Muut toimintamenot	116 870	0	116 870	37 729	-79 141
Toimintakate	-7 067 575	28 566	-7 039 009	-6 559 683	-479 326
Verotulot	3 418 000	0	3 418 000	3 562 804	144 804
Valtionosuudet	4 358 762	0	4 358 762	4 515 605	156 843
Rahoitustulot ja -menot	-46 000	-140 000	-186 000	-248 447	-62 447
Korkotuotot	1 000	0	1 000	12 498	11 498
Muut rahoitustuotot	5 000	0	5 000	3 421	-1 579
Korkokulut	-50 000	-140 000	-190 000	-264 275	-74 275
Muut rahoituskulut	-2 000	0	-2 000	-92	1 908
VUOSIKATE	663 187	-111 434	551 753	1 270 278	718 525
Poistot ja arvonalennukset	613 000	-125 000	738 000	727 639	
Suunnitelman mukaiset poistot	613 000	-125 000	738 000	727 639	114 639
Muut lisäpoistot					
TILIKAUDEN TULOS	50 187	-236 434	-186 247	542 639	728 886
Poistoeron lis.-/väh. +	45 000	0	45 000	-263 873	-308 873
Varausten lis.-/väh. +				300 000	
Rahastojen lis.-/väh. +					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	95 187	-236 434	-141 247	578 766	720 013

Vuoden 2023 verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä on laadittu oheiset taulukot:

VEROTULOJEN JA VEROPROSENTTIEN ERITTELY

Verotulojen erittely	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnallisvero	2 920 000		2 920 000	3 045 336	125 336
Yhteisövero	190 000		170 000	194 525	4 525
Kiinteistövero	308 000		308 000	322 943	14 943
Yhteensä	3 418 000	0	3 398 000	3 562 804	144 804

Vuosi 2023 toteutui verotulojen osalta positiivisemmin kuin talousarviota valmisteltaessa oli odotettavissa. Positiivista verokertymää selittää pitkälti ns. verohännät, jotka tilitettiin kunnille alkuvuodesta. Soteuudistuksessa kunnilta poistui kuluja ja vastaava määrä leikattiin kuntien tuloista vuonna 2023 alentamalla mm. kuntien tuloveroprosenttia ja yhteisöveron jako-osuutta. Kuitenkin kunnat saivat uudistusta edeltäviltä vuosilta kertyvät verotulot nykyisillä täysillä prosenteilla. Karkeasti arvoituna Lumijoen kunnan verohännät oli noin 470 t€.

Vuosi	Tulovero %	Verotettava tulo milj. €	Muutos %
2017	20,75	24,93	0,1
2018	21,00	25,62	2,8
2019	21,00	25,79	0,7
2020	21,00	26,23	1,7
2021	21,00	27,51	4,9
2022	21,00	28,61	4,9
2023	8,36	32,6	13,9

Hyvinvointialueuudistuksen myötä jokaisen kunnan ansiotulojen veroprosenteista leikattiin 12,64 %. Lumijoen veroprosentti muuttui 21 %:sta 8,36 %:iin. Kunnat eivät voineet nostaa ansiotulojen veroprosenttia vuodelle 2023. Verotettavan tulon osuus sen sijaan kasvoi Lumijoella vuonna 2023 verrattuna edelliseen vuoden vastaavaan lukuun. Kiinteistöveroprosentit säilyivät muuttumattomina.

Vuosi	Kiinteistövero %					
	Yleinen	Vakituiset asunnot	Muut kuin vakituinen asunto	Rakentamaton rakennuspaikka	Yleishyödylliset yhteisöt	Voimalaitokset
2016	0,80	0,43	1,00			
2017	0,95	0,50	1,00			
2018	0,95	0,50	1,15	6,00	0,00	0,00
2019	0,95	0,50	1,15	6,00	0,00	0,00
2020	0,95	0,50	1,15	6,00	0,00	0,00
2021	0,95	0,50	1,15	6,00	0,00	0,00
2022	0,95	0,50	1,15	6,00	0,00	3,00
2023	0,95	0,5	1,15	6,00	0,00	3,00

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Valtionosuuksien erittely	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 373 093		4 373 093	2 888 373	-1 484 720
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-336 778		-336 778	-387 948	-51 170
Muut valtionosuudet				1 691 648	1 691 648
Verotulomenetysten kompensatio	322 447		322 447	323 532	1 085
Yhteensä	4 358 762	0	4 358 762	4 515 605	156 843

Vuosi 2023 toteutui valtionosuuksien osalta kokonaisuutena positiivisemmin kuin talousarviota valmisteltaessa oli odotettavissa. Positiivista toteutumista selittää kunnan saama 200 t€ suuruinen harkinnanvarainen valtionosuus. Ilman tätä kunnan valtionosuudet olisivat toteutuneet alle talousarvion, sillä kunnan peruspalveluiden valtionosuuksiin kohdistui vielä noin 44 t€ lisäleikkaus vuoden 2023 talousarvion valmistumisen jälkeen. Soteuudistuksen vuoksi kuntien valtionosuuksia leikattiin ja varat ohjattiin hyvinvointialueen rahoittamiseen. Valtionosuudet pienenevät Lumijoella lähes 38,2 % edelliseen tilikauteen verrattuna.

5.6. Investointien toteutuminen

INVESTOINTIOSA		Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio-muutokset 2023	Talousarvio muutosten jälkeen 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama Alitus (-) Ylitus (+) 2023
Yleishallinto						
Osakkeet	menot	0		0	-150 100	150 100
	tulot	0		0	0	0
	netto	0		0	-150 100	150 100
Asunto-osakkeet (kerrostalohanke)	menot	-50 000		-50 000	0	-50 000
Tonttimaat	menot	-50 000		-50 000	-48 451	-1 549
	tulot	20 000		20 000	8 520	-11 480
	netto	-30 000		-30 000	-39 931	9 931
Dynasty versionvaihto	menot	0		0	-2 800	2 800
Kaavoitus	menot	-50 000		-50 000	-4 924	-45 076
Ruutikankaan liittymä	menot	0		0	-409	409
Ruutikankaan kehittäminen	menot	-150 000		-150 000	0	-150 000
Yleishallinnon investoinnit YHTEENSÄ	menot	-300 000	0	-300 000	-206 683	-43 725
	tulot	20 000	0	20 000	8 520	-11 480
	netto	-280 000		-280 000	-198 163	-81 837
Perusturva						
Effican päivitys Lifecare-järjestelmäksi	menot	0				0
Perusturvan investoinnit YHTEENSÄ	menot	0			0	0
Sivistys- ja hyvinvointi						
Varhaiskasvatus Wilma	netto	0		0	0	0
Sivistys ja hyvinvoinnin investoinnit YHTEENSÄ	menot	0		0	0	0
Kehitys- ja elinvoimalk.						
Kaavateiden rakentaminen	menot	0		0	0	0
Kevyenliikenteen väylien rakentam.	menot	-120 000		-120 000	-40 278	-79 722
Uuden kaava-alueen rakentaminen	menot	-160 000		-160 000	-104 034	-55 966
Ristitien silta	menot	-100 000		-100 000	-9 990	-90 011
Kaavateiden korjaussuunnittelu	menot	0		0	0	0
Luontotien kunnostus	menot	-250 000		-250 000	-1 842	-248 158
Virkistysalueiden kehittäminen	menot	-80 000		-80 000	0	-80 000
Toukolantien leikkipaikka	menot	-30 000		-30 000	0	-30 000
Päiväkodin pihan saneeraus	menot	0		0	0	0
Urheilukentän saneeraus	menot	-20 000		-20 000	0	-20 000
Viinavuoren uimamonttu	menot	0	0	0	0	0
Kiinteistökorjaukset	menot	-140 000		-140 000		-140 000
Koulun lattia	menot	-60 000		-60 000	-37 574	-22 426
Koulun akustiikka	menot	-20 000		-20 000	0	-20 000
Vanhan terv.as.purku ja saneeraus	menot	-20 000		-20 000	0	-20 000
Varjakan laitureiden kunnostus	menot	-30 000		-30 000	0	-30 000
Energiainvestointi	menot	0		0	0	0
Koulun piha-alueen viiht.parantaminen	menot	-80 000		-80 000	0	-80 000
Päiväkodin uudisrak.	menot	-740 000		-740 000	-730 346	-9 654
Hyvinvointikeskus	menot	-590 000		-590 000	-632 557	42 557
Kehitys ja elinvoiman investoinnit YHTEENSÄ	menot	-2 290 000	0	-2 290 000	-1 556 620	-820 954
	tulot	0	0	0	0	0
	netto	-2 290 000	0	-2 290 000	-1 556 620	-820 954
YHTEENSÄ	menot	-2 590 000	0	-2 590 000	-1 763 303	-864 679
	tulot	20 000	0	20 000	8 520	-11 480
	netto	-2 570 000	0	-2 570 000	-1 754 783	-815 217

Vuoden 2023 investoinnit olivat Lumijoen kunnan mittakaavassa edellisvuoden tapaan suurempia kuin vuosiin. Maa-alueiden hankintaa tehtiin jo edellisvuoden aikana toteutuneen Ukuranperäntien kevyenliikenteenväylän maan lunastustoimituksena. Toimintavuoden aikana myytiin yksi kappale asemakaavan mukainen omakotitalotontti.

Ruutikankaan kehittämiseen varattu investointivaraus toteutui siten, että Lumijoen kunta maksoi 150.000 €:a Ruutikunnat Oy:lle. Ruutikunnat Oy luovuttaa kunnalle summan arvosta yhtiön osakkeita. Osakkeet merkitään vuonna 2024, joten ne eivät näy vielä vuoden 2023 konsernitilinpäätöksessä.

Kaavoituksessa vuoden 2023 aikana vahvistettiin Terontien asemakaava ja Luonnostakyläntien asemakaavan muutos. Ruutikankaan Liminganlahden osayleiskaavan laatiminen eteni niin, että kaavan luonnos oli nähtävänä loka-marraskuussa ja luonnosta myös esiteltiin yleisötilaisuudessa 24.10.2023. Terontien uuden kaava-alueen infran suunnittelu eteni vuoden aikana niin, että pieniä suunnitelman päivityksiä niihin tehdään vuoden 2024 alussa. Ylipääntien kevyenliikenteenväylän suunnittelu jatkuu edelleen sekä tiesuunnitelmana, että katusuunnitelmana.

Edellisvuoden aikana aloitettujen päiväkotik Pikkulumen ja hyvinvointikeskusten rakentamisesta noin puolet toteutui vuoden 2023. Sekä päiväkotirakennus, että hyvinvointialueelle vuokrattava terveysasema rakennuksina valmistuivat kesällä 2023, ja olivat valmiina käyttöönottoon. Aikaisempina vuosina tehty 300.000 €:n investointivaruksen purku tehtiin aiemmin suunnitellusti uuteen päiväkotirakennukseen.

Päiväkotik Pikkulumi kalustettiin valmiiksi niin, että uuden toimintakauden alkaessa elokuussa kaksi päiväkotiryhmää ja avoimen varhaiskasvatuksen kerhot aloittivat toimintansa uusissa tiloissa. Terveysaseman kalustuksessa oli huomattavaa viivettä, ja rakennuksen käyttöönotto viivästyi niin, että uusi rakennus odotti käyttäjiä koko loppuvuoden ajan. Hyvinvointialueen toiminnot aloittivat uusissa tiloissa vasta vuoden 2024 tammiukuussa.

Kiinteistökorjauksista toteutui vuonna 2023 koulun lattiamateriaalin vaihtaminen muovimatosta laattapinoitukseen koulun toisen kerroksen neljän luokkatilan osalta.

Toteutumatta jääneistä investoinneista Ristitien silta odottaa edelleen sillan rakentamisen rahoittamiseen tarvittavaa yksityistieavustusta. Avustuspäätöstä, (myönteinen/kielteinen), ei vuonna 2023 annettu.

5.7. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosan toteutumisesta on laadittu oheinen taulukko.

RAHOITUSOSA	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvio- muutokset 2023	Talousarvio muutosten jälkeen 2023	Toteutuma 2023	Poikkeama 2023
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	663 187	-111 434	551 753	1 270 279	718 526
Satunnaiset erät	0	0	0		0
Tulorahoituksen korjauserät	-15 000	0	-15 000	-6 969	8 031
Investointien rahavirta					0
Investointimenot	-2 590 000		-2 590 000	-1 763 303	826 697
Rahoitusosuudet investointeihin	20 000		20 000	0	-20 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	50 000	0	50 000	8 520	-41 480
Toiminta ja investoinnit, netto	-1 871 813	-111 434	-1 983 247	-491 473,38	1 491 774
Rahoitustoiminta					
Antolainojen muutokset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 500 000	1 000 000	2 500 000	2 500 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-900 000	0	-900 000	-252 734	-647 266
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-500 000	0	-500 000	-400 000	-100 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	-706 349	-706 349
					0
Rahoituksen rahavirta	100 000	1 000 000	1 100 000	1 140 916,79	-40 917
					0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 771 813	888 566	-883 247	649 443,41	-1 532 690

5.8. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustaso Valtuuston nähdessä B bruttomääräraha / tuloarvio 1000 euroa	Sit. *) B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup.TA	TA muutos	TA Yht	Tot	Yli/ali	Alkup.TA	TA muutos	TA Yht	Tot	Yli/ali
KÄYTTÖTALOUSOSA		-7 977	-151	-8 129	-7 950	179	910	180	1 090	1 390	300
Yleishallinto	B	-1 018	-151	-1 170	-1 075	95	39	180	219	261	42
Perusturvaltk	B										
Sivistys- ja hyvinvointi	B	-4 707	0	-4 707	-4 821	-114	240	0	240	441	201
Kehitys- ja elinvoima	B	-2 252	0	-2 252	-2 054	198	632	0	632	689	57
TULOSLASKELMAOSA		-52		-192	-264		7 783	0	7 783	8 094	311
Verotulot	B						3 418	0	3 418	3 563	145
Valtionosuudet	B						4 359	0	4 359	4 516	157
Korkotulot	B						1	0	1	12	11
Muut rahoitustulot	B						5	0	5	3	-2
Korkokulut	B	-50	-140	-190	-264	-74		0			0
Muut rahoituskulut	B	-2		-2	0	-2		0			0
INVESTOINTIOSA		-2 590	0	-2 590	-1 763	865	20	0	20	9	-11
Yleishallinto											
Osakkeet	B	0	0	0	-150	-150	0	0	0	0	0
Asunto-osakkeet (kerrastalohanke)	B	-50	0	-50	0	50					
Tonttimaat	B	-50	0	-50	-48	2	20		20	9	-11
Dynasty versionvaihto	B	0	0	0	-3	-3					
Kaavoitus	B	-50	0	-50	-5	45					
Ruutikankaan liittymä	B	0	0	0	0	0					
Ruutikankaan kehittäminen	B	-150	0	-150	0	150					
Perusturvaltk.											
Effican päivitys Lifecare-järjestelmäksi	B	0	0	0	0	0					
Sivistys- ja hyvinvointiltk.											
Varhaiskasvatus Wilma	B	0		0	0	0					
Kehitys- ja elinvoimaltk											
Kaavateiden rakentaminen	B	0	0	0	0	0					
Kevyenliikenteen väylien rakentam.	B	-120	0	-120	-40	80					
Uuden kaava-alueen rakentaminen	B	-160	0	-160	-104	56					
Ristitien silta	B	-100	0	-100	-10	90					
Kaavateiden korjaussuunnittelu	B	0	0	0	0	0					
Luontotien kunnostus	B	-250	0	-250	-2	248					
Virkistysalueiden kehittäminen	B	-80	0	-80	0	80					
Toukolantien leikkipaikka	B	-30	0	-30	0	30					
Päiväkodin pihan saneeraus	B	0	0	0	0	0					
Urheilukentän saneeraus	B	-20	0	-20	0	20					
Viinavuoren uimamonttu	B	0	0	0	0	0					
Kiinteistökorjaukset	B	-140	0	-140	0	140					
Koulun lattia	B	-60	0	-60	-38	22					
Koulun akustiikka	B	-20	0	-20	0	20					
Vanhan terv.as.purku ja saneeraus	B	-20	0	-20	0	20					
Varjakan laituiden kunnostus	B	-30	0	-30	0	30					
Energiainvestointi	B	0	0	0	0	0					
Koulun piha-alueen viiht. Parantaminen	B	-80	0	-80	0	80					
Päiväkodin uudisrak.	B	-740	0	-740	-730	10					
Hyvinvointikeskus	B	-590	0	-590	-633	-43					
RAHOITUSOSA		-1 400	0	-1 400	-653	-747	1 500	1 000	2 500	2 500	0
Pitkäaik.lainojen lis.	B	0	0	0	0	0	1 500	1 000	2 500	2 500	0
Pitkäaik.lain väh.	B	-900	0	-900	-253	-647	0	0	0	0	0
Lyhytaik. lainojen muutos	B	-500	0	-500	-400	-100	0	0	0	0	0
Yhteensä		-12 019	-151	-12 311	-10 630	297	10 213	1 180	11 393	11 993	600

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6. TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA SEKÄ TASE

6.1. Kunnan tuloslaskelma

TULOSLASKELMA (ulkoinen)		1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
TOIMINTATUOTOT			
MYYNTITUOTOT	440 350,35	438 567,81	
MAKSUTUOTOT	188 256,43	426 548,44	
TUET JA AVUSTUKSET	218 543,39	172 580,90	
VUOKRATUOTOT	527 658,18	194 009,30	
MUUT TOIMINTATUOTOT	15 498,29	11 174,76	1 242 881,21
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		0,00	0,00
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN			
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT			
PALKAT JA PALKKIOT	4 086 792,50	5 098 075,56	
HENKILÖSIVUKULUT			
ELÄKEKULUT	811 477,91	1 038 043,46	
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	144 915,69	159 713,59	
PALVELUJEN OSTOT	1 502 279,89	6 841 327,77	
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	842 717,06	1 046 654,97	
AVUSTUKSET	309 410,41	488 617,82	
VUOKRAT	214 667,01	153 111,64	
MUUT TOIMINTAKULUT	37 729,19	18 844,73	14 844 389,54
TOIMINTAKATE		-6 559 683,02	-13 601 508,33
VEROTULOT		3 562 804,23	6 349 577,08
VALTIONOSUDET		4 515 605,00	7 058 249,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	12 498,07	1 985,63	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 420,98	7 492,07	
KORKOKULUT	-264 275,12	-57 128,05	
MUUT RAHOITUSKULUT	-91,59	-612,52	-48 262,87
VUOSIKATE		1 270 278,55	-241 945,12
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT		727 638,61	673 837,67
TILIKAUDEN TULOS		542 639,94	-915 782,79
POISTOERON LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)		-263 872,82	-366 448,07
VARAUSTEN LISÄYS (-) TAI VÄHENNYS (+)		300 000,00	450 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		578 767,12	-832 230,86
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut %			
= 100 * Toimintatuotot/(Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)		17,5 %	8,4 %
Vuosikate/Poistot %		174,6 %	-35,9 %
Vuosikate,€/asukas		625	-122
Asukasmäärä vuoden lopussa		2032	1987

6.2. Kunnan rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	31.12.2023	31.12.2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	1 270 278,55	-241 945,12
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-6 968,71	1 290,00
	1 263 309,84	-240 655,12
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT (-)	-1 763 303,22	-2 834 024,85
RAHOITUSOSUUKSET INVESTOINTIMENOIHIIN (+)	0,00	238 273,69
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT (+)	8 520,00	37 774,00
	-1 754 783,22	-2 557 977,16
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-491 473,38	-2 798 632,28
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET (-)	0,00	-8 198,80
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET (+)	0,00	0,00
	0,00	-8 198,80
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LISÄYS (+)	2 500 000,00	0,00
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS (-)	-252 734,00	-190 234,00
LYHYTAJAKAISTEN LAINOJEN MUUTOS (+)/(-)	-400 000,00	1 400 000,00
	1 847 266,00	1 209 766,00
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET	0,00	0,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-3 059,97	3 059,97
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	20,00	-60,00
SAAMISTEN MUUTOS	332 916,58	-9 334,31
KOROTTOJEN VELKOJEN MUUTOS	-1 036 225,82	1 044 001,92
	-706 349,21	1 037 667,58
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 140 916,79	2 239 234,78
RAHAVAROJEN MUUTOS	649 443,41	-559 397,50
RAHAVAROJEN MUUTOS		
RAHAVARAT 31.12.	901 196,37	251 752,96
RAHAVARAT 01.01.	251 752,96	811 150,46
	649 443,41	-559 397,50
	0,00	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta euroa	-1 437 052	-1 854 304
Investointien tulorahoitus, % = 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)	72,0 %	-9,3 %
Pääomamenojen tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)	63,0 %	-8,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)	1,2	-0,2
Kassavarat = Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset	901 196	251 753
Kassasta maksut/vuosi = Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön + Korkokulut + Muut rahoituskulut + Kom.investoinnit + Antolainojen lisäykset + Pitkäaik.lainojen vähennykset	10 230 394	17 925 110
Kassan riittävyys, pv = 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut	32	5
Asukasmäärä vuoden lopussa	2032	1987

6.3. Kunnan tase

VASTAAVAA	31.12.2023	31.12.2022
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	13 713,89	167 039,72
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	671 861,28	779 729,76
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	685 575,17	946 769,48
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	1 693 763,60	1 676 148,91
RAKENNUKSET	7 247 679,40	5 116 850,21
KIIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	1 417 266,34	1 546 214,47
KONEET JA KALUSTO	93 035,06	72 282,29
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	229 308,52	1 248 801,15
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	10 681 052,92	9 660 297,03
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	1 052 741,87	1 612 932,21
MUUT SAAMISET	59 126,35	59 126,35
SIJOITUKSET YHTEENSÄ	1 111 868,22	1 672 058,56
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	12 478 496,31	12 279 125,07
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	554 087,98	557 655,33
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	554 087,98	557 655,33
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	40,00	60,00
VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	40,00	60,00
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LAINASAAMISET	116 559,27	116 559,27
SIIRTOSAAMISET	0,00	0,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	116 559,27	116 559,27
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYNTISAAMISET	233 515,39	237 826,93
LAINASAAMISET	0,00	0,00
MUUT SAAMISET	36 783,03	333 069,93
SIIRTOSAAMISET	32 426,97	64 745,11
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	302 725,39	635 641,97
RAHAT JA PANKKISAAMISET	901 196,37	251 752,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	1 320 521,03	1 004 014,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	14 353 105,32	13 840 794,60

VASTATTAVAA	31.12.2023	31.12.2022
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	2 958 495,43	3 624 331,59
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	44 349,98	876 580,84
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	578 767,12	-832 230,86
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 581 612,53	3 668 681,57
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
POISTOERO	709 541,08	445 668,26
VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	300 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET YHTEENSÄ	709 541,08	745 668,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	0,00	3 059,97
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	554 087,98	557 655,33
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	554 087,98	560 715,30
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	4 503 080,00	2 380 814,00
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	1 521,89	1 521,89
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 504 601,89	2 382 335,89
LYHYTAIKAINEN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	3 400 000,00	3 800 000,00
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	315 234,00	190 234,00
SAADUT ENNAKOT	26 581,77	111 285,92
OSTOVELAT	402 596,27	1 138 531,61
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	197 417,44	239 216,72
SIIRTOVELAT	661 432,36	1 004 125,33
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 003 261,84	6 483 393,58
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 507 863,73	8 865 729,47
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	14 353 105,32	13 840 794,60
	0,00	0,00
TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste,% = (Oma pääoma + Poistoero+ Vapaa- ehtoiset varaukset)/(Koko po. - Saad.enn.)	30,0 %	32,2 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, % = (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/Käyttötulot Käyttötulot = Toimintatuotot + Verotulot + Käyttötalouden valtionosuudet	100,1 %	59,8 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)+ Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	623 117	44 350
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) €/asukas	307	22
Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)	8 218 314	6 371 048
Lainat €/asukas	4 044	3 206
Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut	8 278 428	6 462 066
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	4 074	3 252
Lainasaamiset 31.12	116 559	116 559
Asukasmäärä vuoden lopussa	2032	1987

6.4. Konsernin tuloslaskelma

LUMIJOEN KONSERNI				
TULOSLASKELMA				
	1.1.-31.12.2023		1.1.-31.12.2022	
TOIMINTATUOTOT		2 285 777		5 654 575
TOIMINTAKULUT		-9 118 300		-19 505 215
OSUUS OSAKKUUSSYHTYÖSTÖJEN VOITOSTA (TAPPIOSTA)		8 311		-11 795
TOIMINTAKATE		-6 824 212		-13 862 435
VEROTULOT		3 562 804		6 349 577
VALTIONOSUDET		5 150 370		7 707 686
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	18 209		6 879	
MUUT RAHOITUSTUOTOT	3 524		11 283	
KORKOKULUT	-311 306		-88 362	
MUUT RAHOITUSKULUT	-1 989	-291 562	-5 151	-75 351
VUOSIKATE		1 597 400		119 477
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-1 026 648		-1 137 352	
OMISTUKSEN ELIMINOINTIEROT	0		572	
ARVONALENTUMISET	0	-1 026 648	-387	-1 137 167
SATUNNAISET ERÄT		0		0
TILIKAUDEN TULOS		570 752		-1 017 689
TILINPÄÄTÖSSIIROT		4 523		2 317
TILIKAUDEN VEROT		-8 884		-8 820
LASKENNALLISET VEROT		-2 803		-8 634
VÄHEMMISTÖOSUUDET		-10 231		-10 363
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		553 356		-1 043 188
LUMIJOKI-KONSERNI				
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
		2023		2022
Toimintatuotot/Toimintakulut % = 100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)		25,1 %		29,0 %
Vuosikate/Poistot %		155,6 %		10,5 %
Vuosikate,€/asukas		786		60
Asukasmäärä vuoden lopussa		2032		1987

6.5. Konsernin rahoituslaskelma

LUMIJOEN KONSERNI			
RAHOITUSLASKELMA	31.12.2023		31.12.2022
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
VUOSIKATE	1 597 400		119 477
SATUNNAISET ERÄT	0		0
TILIKAUDEN VEROT	-8 884		-8 820
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-14 393	1 574 122	5 031
			115 688
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
INVESTOINTIMENOT (-)	-1 874 763		-4 544 239
RAHOITUSOSUUKSET INVESTOINTIMENOIHIIN (+)	0		306 347
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT (+)	8 520	-1 866 243	55 727
			-4 182 165
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		-292 120	-4 066 476
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINA-SAAMISTEN LISÄYKSET (-)	0		0
ANTOLAINA-SAAMISTEN VÄHENNYKSET (+)	0	0	0
			0
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN LISÄYS (+)	2 500 000		1 262 320
PITKÄAJAISTEN LAINOJEN VÄHENNYKSET (-)	-384 543		-367 859
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS (+)/(-)	-400 000	1 715 457	1 398 178
			2 292 639
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET			
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	-3 060		2 907
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	-6 904		1 354
SAAMISTEN MUUTOS	330 634		-15 304
KOROTTOIMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 011 063	-690 393	950 610
			939 567
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		1 025 064	3 232 206
RAHAVAROJEN MUUTOS		732 944	-834 270
RAHAVAROJEN MUUTOS			
RAHAVARAT 31.12.		801 856	1 068 088
RAHAVARAT 01.01.		1 534 800	1 902 358
		-732 944	-834 270
LUMIJOKI-KONSERNI			
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2023		2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-4 345 172		-4 729 629
Investointien tulorahoitus, % = 100 x Vuosikate/investointien omahankintameno (Oma hankintameno = Investointimenot - Rahoitusosuudet)	85 %		3 %
Pääomamenojen tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)	71 %		3 %
Lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)	2,7		0,5
Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)	1,2		0,1
Kassan riittävyys, pv = 365 pv * Kassavarat / Kassasta maksut	48		16
Kassavarat = Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset	1 534 800		1 068 088
Kassastamaksut/vuosi = Toimintakulut - valmistus omaan käyttöön + korkokulut + muut rahoituskulut + kom.investoinnit + antolainojen lisäykset + pitkäaik. lainojen vähennykset	11 690 900		24 510 825

6.6. Konsernitase

LUMIJOEN KONSERNI TASE	31.12.2023 LUMIJOEN KONSERNI	31.12.2022 LUMIJOEN KONSERNI
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	14 835	189 913
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT	676 749	821 846
ENNAKKOMAKSUT	0	60 746
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	691 584	1 072 505
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	1 933 865	2 016 405
RAKENNUKSET	9 429 528	8 409 858
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	2 348 578	2 608 184
KONEET JA KALUSTO	199 170	364 482
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	2 756	5 236
ENNAKKOMAKSUT JA KESKENERÄISET HANKINNAT	264 368	3 816 881
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	14 178 265	17 221 046
SJOITUKSET		
OSAKKUUSSYHTESÖOSAKKEET JA OSUUDET	261 361	141 437
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	454 835	488 973
MUUT LAINASAAMISET	0	121
MUUT SAAMISET	33 501	36 955
SJOITUKSET YHTEENSÄ	749 697	667 486
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 619 547	18 961 036
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	53 868	22 942
LAHJOITUSRAHASTOJEN ERITYISKATTEET	556 018	559 476
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	29 998	37 218
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHTEENSÄ	639 884	619 637
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	1 993	61 706
KESKENERÄISET TUOTTEET	403	412
VALMIIT TUOTTEET	49 772	43 286
VAIHTO-OMAISUUS YHTEENSÄ	52 168	105 404
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
LAINASAAMISET	116 559	116 559
MUUT SAAMISET	376	212
SIIRTOSAAMISET	214	252
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	117 148	117 023
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYNTISAAMISET	313 767	631 917
LAINASAAMISET	99 744	112 965
MUUT SAAMISET	43 563	448 193
SIIRTOSAAMISET	55 258	154 914
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	512 333	1 347 989
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	0	50
SJOITUKSET RAHAMARKKINAINSTRUMENTTEIHIN	0	44 626
RAHOITUSARVOPAPERIT YHTEENSÄ	0	44 676
RAHAT JA PANKKISAAMISET	1 534 800	1 023 412
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 216 448	2 638 503
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 475 879	22 219 177

VASTATTAVAA	31.12.2023 LUMIJOEN KONSERNI	31.12.2022 LUMIJOEN KONSERNI
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	2 958 495	3 624 332
YHDISTYSTEN JA SÄÄTIÖIDEN PERUSPÄÄOMA	0	806
MUUT OMAT RAHASTOT	139 418	194 069
EDELLESTEN TILIKAUSSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 129 420	2 190 808
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	553 356	-1 043 188
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 780 690	4 966 826
VÄHEMMISTÖOSUDET	141 373	144 610
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET	4 623	140 244
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	4 623	140 244
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
VALTION TOIMEKSIANNOT	53 868	26 002
LAHJOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	556 018	559 508
MUUT TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	30 000	37 221
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHTEENSÄ	639 886	622 731
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	6 293 411	7 308 293
LAINAT JULKISYHTESÖILTÄ	0	0
LIITTYMÄMAKSUT JA MUUT VELAT	1 182 377	1 177 727
SIIRTOVELAT	0	7 853
LASKENNAALLISET VEROVELAT	87 903	88 190
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	7 563 691	8 582 063
LYHYTAIKAINEN		
JOUKKOVELKAKIRJALAINAT	3 400 000	3 800 000
LAINAT RAHOITUS- JA VAKUUTUSLAITOKSILTA	399 951	396 589
LAINAT JULKISYHTESÖILTÄ	0	36 031
SAADUT ENNAKOT	30 851	116 492
OSTOVELAT	508 402	1 533 818
LIITTYMÄMAKSUT JA MUUT VELAT	249 295	343 164
SIIRTOVELAT	757 116	1 536 609
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 345 615	7 762 703
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	12 909 306	16 344 766
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 475 879	22 219 177
KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuus-% = (Oma pääoma + Vähemmistöosuus + Konsernireservi + Kertynyt poistoero + Vapaaehtoiset varaukset)/(Koko po.-Saad.enn.)	27 %	23 %
Suhteellinen velkaantuneisuus = (Vieras po. - saadut ennakot)/käyttötulot	117 %	82 %
Kertynyt ylijäämä = Ed. tk. yli-(alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 682 776	1 147 620
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	828	578
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 euroa = Vieras po. - (Saadut ennakot+Ostovelat+Siirtovelat+Muut velat)	10 093	11 541
Konsernin lainat €/asukas	4 967	5 808
Lainat ja vuokravastuut 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut	10 213 787	11 751 501
Lainat ja vuokravastuut €/asukas	5 026	5 914
Konsernin lainasaamiset 31.12	0	121
Kunnan asukasmäärä vuoden lopussa	2032	1987

IV TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT LUMIJOEN KUNTA JA KONSERNI

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmä

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.
Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Lumijoen kunnalla ei ole johdannaissopimuksia.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

KUNNAN TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. TULOSLASKELMAN JA TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOKSESTA

3. OIKAISUT EDELLISTEN TILIKAUSIEN TIETOIHIN

Edellisten tilikausien tietoja ei ole muutettu.

4. EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen tulot ja menot sekä pelastustoimen menot siirtyivät hyvinvointialueille. Sosiaali- ja pelastustoimen tehtävien siirtyessä myös tehtäviä vastaava verorahoitus siirtyi hyvinvointialueille.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä kuntien ja kaupunkien järjestämisvastuuseen liittyvä henkilöstö ja irtain omaisuus on siirtynyt hyvinvointialueille 1.1.2023

Hyvinvointialueen ja kunnan väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kunnan tilinpäätökseen 31.12.2022 mukaisilla kirjanpitoarvoilla.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa tai rahoituslaskelmassa.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä kunnan tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edlliseen tilinpäätökseen nähden.

5. AIKAISEMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT SEKÄ VIRHEIDEN KORJAUKSET

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuneita merkittäviä tuottoja ja kuluja tai virheen korjauksia ei ole.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Kuntayhtymät on yhdistelty suhteellisen omistussuuden mukaan.

Osakkuusyhteisön yhdistelyn vaikutus omaan pääomaan on 111 360,88 euroa

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Keskinäiset tuotot ja kulut on eliminoitu konsernituloslaskelmasta.

Keskinäiset saamiset ja velat on eliminoitu konsernitaseesta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan

pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tämä jako on huomioitu omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhtiöiden yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Lumijoen Vesi Oy:n vähemmistöosuus omasta pääomasta siirretään omalle riville

konsernituloslaskelmassa ja -taseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Ei oikaisuja.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö Lumijoen Kuitu Oy on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Edellisten tilikausien vertailtavuus

Konsernitilinpäätökset 31.12.2023 ja 31.12.2022 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun ja tehtävien siirron myötä konsernin emoyhteisön tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma 31.12.2023 eivät ole vertailukelpoisia edellisen tilinpäätöksen kanssa. Emoyhteisön tilikausien vertailukelpoisuudesta on kerrottu tarkemmin emoyhteisön esittämistapaa koskevissa liitetiedoissa.

Hyvinvointialueiden aloittaessa 1.1.2023 aiemmin sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen tehtäviä hoitaneet kuntayhtymät ovat purkautuneet. Muutoksen myötä kunnan omistus Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirissä on päättynyt ja näin ollen sitä ei ole yhdistelty vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on emoyhteisössä kirjattu alkusaldon muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomaerien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Samoin vuoden 2023 konsernin tulokseen vaikuttavat ainoastaan vuoden 2023 liiketapahtumat ja eliminointi- ja yhdistelykirjausten muutokset. Sote-uudistuksen omaisuusjärjestelyistä johtuvat muutokset vaikuttavat konsernitaseen edellisten tilikausien ylitä alijäämään.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymiseen liittyvistä syistä konsernin tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilinpäätökseen nähden.

Omaisuusjärjestelyt vaikuttavat myös siihen, mitkä yhteisöt yhdistellään kuntakonsernien konsernitilinpäätöksiin, ja siten konsernitilinpäätöksen oikaisu- ja eliminointikirjauksiin.

POIKKEAVAT ARVOSTUS- JA JAKOSTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

JAKOSTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Tilikauden tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaan asianomaiselle tilikaudelle.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
6.TOIMINTATUOTOT KUNNAN MÄÄRITTELEMINÄ TEHTÄVÄKOKONAISUUKSINA				
Yleishallinto	282 645,24	49 951,73	260 552,33	29 123,95
Sosiaali- ja terveyspalvelut	0,00	4 050 424,76	0,00	521 478,87
Opetus- ja kulttuuripalvelut	549 380,71	438 333,00	440 949,98	332 233,61
Yhdyskuntapalvelut	753 095,44	592 343,42	688 804,33	360 044,78
Muut palvelut	700 655,50	523 521,70	0,00	0,00
	<u>2 285 776,89</u>	<u>5 654 574,60</u>	<u>1 390 306,64</u>	<u>1 242 881,21</u>

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen tulot siirtyvät hyvinvointialueille, minkä myötä sosiaali- ja terveystoimen toimintatuotot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

Yleishallinnon toimintatuotot eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen verrattuna, koska tilikaudella tuotot sisältävät maahanmuutto- palveluiden korvauksia. Yhdyskuntapalveluiden toimintatuotot eivät ole vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen verrattuna, koska tuotot sisältävät vuokratuottoja hyvinvointialueelta.

7. VEROTULOJEN ERITTELY

Kunnan tulovero	3 045 336,28	5 735 352,29	3 045 336,28	5 735 352,29
Osuus yhteisöveron tuotosta	194 524,95	287 974,16	194 524,95	287 974,16
Kiinteistövero	322 943,00	326 250,63	322 943,00	326 250,63
Verotulot yhteensä	<u>3 562 804,23</u>	<u>6 349 577,08</u>	<u>3 562 804,23</u>	<u>6 349 577,08</u>

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen liittyvä osuus verorahoituksesta siirtyi hyvinvointialueille. Verorahoituksen siirron toteuttamiseksi kuntien ja kaupunkien verotuloprosentteja pienennettiin vuoden 2022 tasosta 12,64 prosenttiyksikköä, minkä myötä kunnan tuloverot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

8.VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 580 021,00	6 320 459,00	4 580 021,00	6 320 459,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 491 648,00	2 214 441,00	1 491 648,00	2 214 441,00
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00
Muut opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-387 948,00	-334 935,00	-387 948,00	-334 935,00
Verotulomenetyksen korvaus ja verotulojen maksun lykkäysmenettely	323 532,00	1 072 725,00	323 532,00	1 072 725,00
Ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulujen yksikköhintarahoitus	634 764,54	649 437,05	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	<u>5 150 369,54</u>	<u>7 707 686,05</u>	<u>4 515 605,00</u>	<u>7 058 249,00</u>

Konsernitilinpäätöksessä OSAO:n yksikköhintarahoitus 634764,54 eur on siirretty toimintatuotoista valtionosuuksiin.

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen liittyvä osuus verorahoituksesta siirtyi hyvinvointialueille. Verorahoituksen siirron toteuttamiseksi kuntien ja kaupunkien valtionosuuksia leikattiin vuodelle 2023 sosiaali- ja terveystoimen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia vastaavasti, minkä myötä valtionosuudet eivät ole vertailukelpoisia keskenään.

9. PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY

Asiakaspalveluiden ostot	171 758,92	4 824 116,38
Muiden palveluiden ostot	1 330 520,97	2 017 211,39
Kunnan palveluiden ostot yhteensä	<u>1 502 279,89</u>	<u>6 841 327,77</u>

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023. Järjestämisvastuun siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen menot siirtyivät hyvinvointialueille, minkä myötä palvelujen ostot eivät ole vertailukelpoiset edelliseen tilikauteen nähden.

10. VALTUUSTORYHMILLE ANNETUT TUET

Lumijoen kunta ei ole antanut valtuustoryhmille toimintaedellytysten tukemiseksi avustuksia tai muita tukia.

11. SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEET

Aineettomat hyödykkeet	
Aineettomat oikeudet	5 v / tasapoisto
Tietokoneohjelmistot	
Atk-ohjelmistot	2 v / tasapoisto
Atk-ohjelmistot, laajat pitkävaikutteiset	5 v - 10 v /tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Kehittämismenot	2 v / tasapoisto
Konserniliikearvo	2 v / tasapoisto
Liikearvo	2 v - 20 v /tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	2 v / tasapoisto
(Ennakkomaksut	ei poistoaikaa)
erityisestä syystä enintään	20 v / tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet	
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen liittymismaksut	ei poistoaikaa
Kiinteistöjen vuokraoikeudet ja liittymismaksut	ei poistoaikaa
Rakennukset	
Asuinrakennukset	30 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 v /tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 v / tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset, betoni ja teräs	30 v - 40 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v / tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 v - 30 v / tasapoisto
Raskaat tuotantolaitokset	30 v - 40 v / tasapoisto
Muut rakennukset	
Talousrakennukset	10 v / tasapoisto
Talousrakennukset, betoni ja teräs	15 v - 30 v / tasapoisto
Vapaa-ajanrakennukset	20 v / tasapoisto
Voimalaitosrakennukset	20 v - 40 v / tasapoisto
Kalliorakentaminen	40 v - 50 v / tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Maa- ja vesirakenteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot (rautatiet)	15 v / tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat sekä voimalaitosrakent.	10 v / tasapoisto
Raskaat sillat, satamalaiturit ja voimalaitosrakenteet	30 v - 40 v / tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15 v / tasapoisto
Puhdistetut ja maisemoidut maa-alueet	30 v / tasapoisto
Laivaväylät	40 v / tasapoisto
Laivaväylien huoltoruoppaus	10 v / tasapoisto
Johtoverkostot ja laitteet	
Vedenjakeluverkosto	30 v / tasapoisto
Viemäriverkko	30 v / tasapoisto
Kaukolämpöverkko	20 v - 30 v / tasapoisto
Sähköjohdot, muutoasemat ja ulkoval.laitteet	15 v / tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 v - 15 v / tasapoisto
Maakaasuverkko	20 v - 30 v / tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 v / tasapoisto
Muut kiinteät rak ja laitteet	
Sähkövoimalaitosten koneet ja laitteet	10 v / tasapoisto
Vesi- ja viemärlaitosten koneet ja laitteet	10 v / tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	10 v / tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10 v - 15 v / tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 v / tasapoisto
Koneet ja kalusto	
Kuljetusvälineet	
Rautaiset alukset	15 v / tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 v / tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 v / tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 v / tasapoisto
Raskaat liikkuvat työkoneet	10 v / tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	
Muut raskaat koneet	10 v / tasapoisto
Satamanosturit	20 v / tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 v / tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto yms. laitteet	5 v / tasapoisto
Atk-laitteet	3 v / tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 v / tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Muut hyödykkeet	ei poistoa
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Ennakkomaksut (Aineellis.hyöd.)	ei poistoaikaa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Sijoitukset	
Osakkeet ja osuudet	
Tytäryhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Kuntayhtymäosuudet	ei poistoaikaa
Osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Yhteisyyhtiöosakkeet ja -osuudet	ei poistoaikaa
Muut osakkeet ja osuudet	
Muut osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
Muut pitkävaikutteiset sijoitukset	
Vakuutus sijoitukset	ei poistoaikaa
Sijoitusrahasto-osuudet	ei poistoaikaa
Liikelaitosten peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Muiden taseyks.peruspääomaos.	ei poistoaikaa
Osakkeiden ja osuuksien arvonnk	ei poistoaikaa
Palautuskelpoiset liittymismaksut	ei poistoaikaa

	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
12. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET				
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1	136 507,61	147 072,62		
Lisäykset tilikaudella	0,00	5 078,25		
Vähennykset tilikaudella	-136 507,61	-15 643,26		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12	0,00	136 507,61		
Muu pakollinen vastuu 1.1	3 736,56	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	886,86	3 736,56	0,00	0,00
Muu pakollinen vastuu 31.12.	4 623,42	3 736,56	0,00	0,00
13. PYSYVIEN VASTAAVIEN LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT				
Muut toimintatuotot				
Muut myyntivoitot	6 968,71	89,90	6 968,71	0,00
Myyntivoitot yhteensä	6 968,71	89,90	6 968,71	0,00
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	0,00	1 290,00	0,00	1 290,00
Myyntitappiot yhteensä	0,00	1 290,00	0,00	1 290,00
14. SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Ei satunnaisia tuottoja ja kuluja vuonna 2022.				
15. MUUT RAHOITUSTUOTOT				
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 787,36	6 142,23	1 787,36	5 816,39
Muut rahoitustuotot	1 736,86	5 140,79	1 633,62	1 675,68
Yhteensä	3 524,22	11 283,02	3 420,98	7 492,07

16. POISTOERON MUUTOKSET

Lumijoen kunnan poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa. Katso kohta 26.

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

17. LAINAN LIIKKEESEEN LASKEMISESTA AIHEUTUNEET KULUKSI KIRJAAMATTOMAT MENOT JA PÄÄOMA-ALENNUKSET

Lumijoen kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja.

18. ARVONKOROTUSTEN PERIAATTEET JA ARVONMÄÄRITYSMENETELMÄT

Ei arvонkorotuksia.

19. PYSYVÄT VASTAAVAT TASE-ERÄKOHTAISESTI	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>				
Aineettomat oikeudet				
Poistamaton hankintameno 1.1.			167 039,72	289 308,87
Tilinavaus / siirto hyvinvointialueelle			-124 451,74	0,00
Tilikauden poisto			-28 874,09	-152 190,40
Poistamaton hankintameno 31.12.			13 713,89	167 039,72
Kirjanpitoarvo 31.12.			13 713,89	167 039,72
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
Muut pitkävaikutteiset menot				
Poistamaton hankintameno 1.1.			779 729,76	556 779,43
Siirrot erien välillä			0,00	281 355,22
Tilikauden poisto			-107 868,48	-58 404,89
Poistamaton hankintameno 31.12.			671 861,28	779 729,76
Kirjanpitoarvo 31.12.			671 861,28	779 729,76
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
Aineettomat hyödykkeet yhteensä				
Poistamaton hankintameno 1.1.			946 769,48	846 088,30
Tilinavaus / siirto hyvinvointialueelle			-124 451,74	0,00
Siirrot erien välillä			0,00	311 276,47
Tilikauden poisto			-136 742,57	-210 595,29
Poistamaton hankintameno 31.12.			685 575,17	946 769,48
Kirjanpitoarvo 31.12.			685 575,17	946 769,48
Erittely olennaisista lisäpoistoista				
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>				
Maa- ja vesialueet				
Poistamaton hankintameno 1.1.			1 576 044,23	1 599 175,23
Lisäykset tilikauden aikana			19 165,98	14 933,00
Vähennykset tilikauden aikana			-1 551,29	-38 064,00
Poistamaton hankintameno 31.12.			1 593 658,92	1 576 044,23
Arvonkorotukset			0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.			1 593 658,92	1 576 044,23
Liittymismaksut				
Poistamaton hankintameno 1.1.			100 104,68	2 295,16
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	97 809,52
Poistamaton hankintameno 31.12.			100 104,68	100 104,68
Kirjanpito 31.12.			100 104,68	100 104,68
Rakennukset				
Poistamaton hankintameno 1.1.			5 116 850,22	5 405 376,48
Siirrot erien välillä			2 551 181,05	80 033,62
Tilikauden poisto			-420 351,87	-368 559,88
Poistamaton hankintameno 31.12.			7 247 679,40	5 116 850,22
Kirjanpitoarvo 31.12.			7 247 679,40	5 116 850,22
Erittely olennaisista lisäpoistoista				

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Poistamaton hankintameno 1.1.	1 546 214,47	510 154,51
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-10 968,00
Siirrot erien välillä	0,00	1 109 121,40
Tilikauden poisto	-128 948,13	-62 093,44
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 417 266,34	1 546 214,47
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 417 266,34	1 546 214,47

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Koneet ja kalusto

Poistamaton hankintameno 1.1.	72 282,29	94 730,56
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	62 348,82	10 140,78
Tilikauden poisto	-41 596,05	-32 589,05
Poistamaton hankintameno 31.12.	93 035,06	72 282,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	93 035,06	72 282,29

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Poistamaton hankintameno 1.1.	1 248 801,15	265 396,78
Lisäykset tilikauden aikana	1 594 037,24	2 721 282,33
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-227 305,69
Siirrot erien välillä	-2 613 529,87	-1 510 572,27
Poistamaton hankintameno 31.12.	229 308,52	1 248 801,15
Kirjanpitoarvo 31.12.	229 308,52	1 248 801,15

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Poistamaton hankintameno 1.1.	9 660 297,04	7 877 128,72
Lisäykset tilikauden aikana	1 613 203,22	2 834 024,85
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	-238 273,69
Vähennykset tilikauden aikana	-1 551,29	-38 064,00
Siirrot erien välillä	0,00	-311 276,47
Tilikauden poisto	-590 896,05	-463 242,37
Poistamaton hankintameno 31.12.	10 681 052,92	9 660 297,04
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	10 681 052,92	9 660 297,04

Erittely olennaisista lisäpoistoista

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023.

Pelastustoimi on ollut ulkopuolisen toimijan vastuulla. Sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuun

siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen järjestämiseen liittyvä irtain omaisuus siirtyi hyvinvointialueille vastikkeetta. Siirrot on kunnan tilinpäätökseen kirjattu 31.12.2022 kirjanpitoarvoilla. Hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuuserät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväyksellä 1.1.2023.

Osakkeet ja osuudet

Osakkeet konserniyhtiöt

Hankintameno 1.1.	415 805,40	415 805,40
Hankintameno 31.12.	415 805,40	415 805,40
Arvonlennukset	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	415 805,40	415 805,40

Osakkeet omistusyht.yhteisöt

Hankintameno 1.1.	69 825,00	69 825,00
Lisäykset	150 000,00	0,00
Hankintameno 31.12.	219 825,00	69 825,00

Arvonlennukset	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	219 825,00	69 825,00

Kuntayhtymäosuudet

Hankintameno 1.1.	711 858,53	711 858,53
Vähennykset	-710 290,34	0,00
Hankintameno 31.12.	1 568,19	711 858,53

Arvonlennukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 568,19	711 858,53

Muut osakkeet ja osuudet

Hankintameno 1.1.	415 443,28	416 443,28
Lisäykset	100,00	0,00
Vähennykset	0,00	-1 000,00
Hankintameno 31.12.	415 543,28	415 443,28

Arvonlennukset	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	415 543,28	415 443,28

Osakkeet ja osuudet yhteensä

Hankintameno 1.1.	1 612 932,21	1 613 932,21
Tilinavaus / kuntayhtymän lakkaaminen	-710 290,34	0,00
Lisäykset	150 100,00	0,00
Vähennykset	0,00	-1 000,00
Hankintameno 31.12.	1 052 741,87	1 612 932,21

Arvonlennukset	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 052 741,87	1 613 932,21

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023.

Pelastustoimi on ollut ulkopuolisen toimijan vastuulla. Sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuun

siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen järjestämiseen liittyvät kuntayhtymät lakkasivat, ja näin ollen kunnan omistus

kuntayhtymässä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri päättyi.

20.-22. OMISTUKSIA MUISSA YHTEISÖISSÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

Kts. erillinen liite

KUNTA
2023 2022

Kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin ky

Tasearvo 1.1.	710 290,34	710 290,34
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-710 290,34	0,00
Tasearvo 31.12.	0,00	710 290,34
Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	0,00	0,00
Ero	0,00	710 290,34

Pohjois-Pohjanmaan Liitto

Tasearvo 1.1.	1 568,19	1 568,19
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Tasearvo 31.12.	1 568,19	1 568,19
Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	0,00	0,00
Ero	1 568,19	1 568,19

Sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle 1.1.2023.

Pelastustoimi on ollut ulkopuolisen toimijan vastuulla. Järjestämisvastuun

siirron myötä sosiaali- ja terveystoimen järjestämiseen liittyvät kuntayhtymät lakkasivat, ja näin ollen kunnan omistus

kuntayhtymässä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri päättyi.

23. SAAMISET	KUNTA 2023		KUNTA 2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	4 788,37	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	4 788,37	0,00	0,00
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöisiltä				
Lainasaamiset	116 559,27	0,00	116 559,27	0,00
Siirtosaamiset	0,00	4 788,37	0,00	1 966,30
Yhteensä	116 559,27	4 788,37	116 559,27	1 966,30
Saamiset yhteensä	116 559,27	9 576,74	116 559,27	1 966,30
24. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTÄVÄT OLENNAISET ERÄT	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Pehkosen rahasto	2 958,34	16 832,96	2 958,34	16 832,96
Limingan kunta	3 015,10	11 848,73	3 015,1	11 848,73
Ouka ympäristötoimen ylijäämän palautus	5 480,64	7 536,57	5 480,64	7 536,57
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	15 275,50	28 343,42	15 275,50	19 898,62
TE-keskus, työllistämistuet	5 693,19	5 987,07	5 693,19	5 987,07
Muut tulojäämät	22 835,28	84 365,60	4,20	2 641,16
Tulojäämät yhteensä	55 258,05	154 914,35	32 426,97	64 745,11
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	55 258,05	154 914,35	32 426,97	64 745,11

Siirtosaamiset eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa työterveyshuollon korvauksen osalta, sillä kunnan henkilöstöstä 28,6 % on siirtynyt hyvinvointialueelle ja työterveyshuollon kustannukset ja korvaus ovat sen johdosta edellisvuotta pienemmät.

25. OMA PÄÄOMA

Hyvinvointialueen ja kunnan väliset omaisuusjärjestelyt on toteutettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon mukaisesti annetun lain (voimaantulolain) 42 §:n mukaisesti lain 20 §:ssä tarkoitettujen kuntayhtymien jäsenosuuksien ja 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille on kirjattu kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan. Samoin hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka on kirjattu peruspääomaan. Siirrot on kirjattu kunnan tilinpäätökseen 31.12.2022 mukaisilla kirjainpitoarvoilla.

	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
26. POISTOEROERITTELYT				
Investointivaraukseen liittyvä poistoero			709 541,08	445 668,26
27. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA , JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN VIIDEN VUODEN KULUTTUA				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			2023 3 233 644,00	2022 1 614 488,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä			3 233 644,00	1 614 488,00
28. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT				
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistusslainat			2023 3 400 000,00	2022 3 800 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä			3 400 000,00	3 800 000,00
29. PAKOLLISET VARAUKSET				
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (ky)	0,00	136 507,62	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	3 736,56	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0,00	140 244,18	0,00	0,00
30. PITKÄ- JA LYHYTAIKAISET VELAT TYTÄRYHTEISÖILLE, KUNTAYHTYMILLE SEKÄ VIERAS PÄÄOMA MUILLE OMISTUSYHTEISYHTEISÖILLE				
	KUNTA 2023		KUNTA 2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	10 290,62	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	10 290,62	0,00	0,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	245 913,60
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	95 388,25
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	341 301,85
Velat osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	721,14
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	721,14
Vieras pääoma yhteensä	0,00	10 290,62	0,00	342 022,99
Velat kuntayhtymille eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on lakannut 31.12.2022.				
31. SEKKILIMIITTI				
Lumijoen kunnassa ei ole käytössä luotollisia sekkitilejä.				
32. LIITYMISMAKSUT JA MUUT VELAT				
Muut velat				
Liittymismaksut	0,00	1 093 452,54	0,00	0,00
Muut velat	0,00	84 274,32	1 521,89	1 521,89
Muut velat yhteensä	0,00	1 177 726,86	1 521,89	1 521,89
33. SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYYVÄT OLENNAISET ERÄT				
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Muut tuloennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Menojäämät				
Palkkojen ja hlösivukulujen jaksotukset	148 134,09	79 441,76	134 693,31	20 689,13
Korkojaksotukset	80 689,22	29 000,19	72 227,92	15 322,95
Lomapalkkavelka	483 958,27	940 202,34	442 719,89	588 487,48
Vuodelle 2022 kuuluvat laskut	0,00	78 641,15	0,00	78 641,15
Muut menojäämät	44 334,88	409 323,75	11 791,24	300 984,62
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	757 116,46	1 536 609,19	661 432,36	1 004 125,33

Siirtovelat eivät ole vertailukelpoiset edellisen tilinpäätöksen kanssa, sillä

Sosiaali- ja terveystoimen järjestämisvastuu sekä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö ja siirtyneeseen henkilöstöön liittyvä lomapalkkavelka siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023.

37. MUUT VAKUUDET

	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	2 384 892,14	2 384 892,14	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	0,00	19 177,48	0,00	0,00
Muut vakuudet	0,00	101 640,64	0,00	0,00
Muut omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä	2 384 892,14	2 505 710,26	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	2 384 892,14	2 505 710,26	0,00	0,00

38. VUOKRAVASTUUT

Vuokravastuiden yhteismäärä	8 725,94	93 646,55	0,00	0,00
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	6 194,53	31 879,01	0,00	0,00
Leasingvastuut yhteensä	111 699,17	116 941,11	91 018,36	60 114,41
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	47 813,83	50 050,35	37 269,39	25 155,63
Yhteensä	174 433,47	210 587,66	91 018,36	60 114,41

39. VASTUUSITOUMUKSET SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA

Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			2 500 443,00	2 500 443,00
Jäljellä oleva pääoma			1 833 084,00	1 905 510,00

40. MUUT ANNETUT VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT

Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	14 383,11	0,00	0,00
Jäljellä oleva pääoma	0,00	9 423,43	0,00	0,00
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			16 492 109,00	15 277 508,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.			0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.			13 128,00	8 835,00

41. MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT

	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
Sopimusvastuut				
Sitoumukset avustukseen	54 356,62	33 731,16	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut sopimusvastuut	134 023,46	134 023,46	0,00	0,00
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	0,00	0,00	0,00	0,00
Sopimusvastuut yhteensä	188 380,08	167 754,62	0,00	0,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	0,00	55 572,66	0,00	0,00

42. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12.

	KONSERNI		KUNTA	
	2023	2022	2023	2022
Yleishallinto			8	3
Sosiaali- ja terveystoimi			0	42
Opetus- ja kulttuuritoimi			85	79
Yhdyskuntapalvelut			14	16
Yhteensä			107	140

Henkilöstön lukumäärä ei ole vertailukelpoinen soisaali- ja terveystoimen kokonaismäärän osalta, sillä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö on siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023.

43. TILIKAUDELLE AKTIVOIDUT HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 043 186,10	6 295 832,61
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	5 043 186,10	6 295 832,61

Henkilöstökulut eivät ole vertailukelpoiset, sillä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstö on siirtynyt hyvinvointialueelle 1.1.2023.

44. LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOISTA PERITYT JA TILITETYT LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT

Suomen Keskusta	3 169,54	3 836,50
Vasemmistoliitto	273,88	384,00
Perussuomalaiset	218,75	0,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	<u>3 662,17</u>	<u>4 220,50</u>

45. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

BDO Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	8 135,42	3 458,00
Muut tilintarkastajalle kuuluvat tehtävät	0,00	452,20
Tarkastuslautakunnan avustaminen	1 409,80	1 502,90
Palkkiot yhteensä	<u>9 545,22</u>	<u>5 626,40</u>

46. INTRESSITAHOTAPAHOTUMAT

Lumijoen kunnassa ei ole intressitapahtumia.

V LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo tilikaudella käytetyistä tilikirjoista ja niiden säilytystavoista

47. TOSITENUMEROSARJAT

10	Kirjaston kassa	1	10
30	Pankkitositteet	1	316
32	Ostolaskut P2P	1	3496
34	Hyvitysten kohdistus OSRE	1	5
35	Ostolaskujen maksut	1	260
40	Myren viitesuoritukset	1	228
41	Myre käsintallennetut suoritukset	1	45
42	Intime yleislaskutus	114523	115439
44	Intime Web-laskutus heti	400283	400285
46	Viitesuoritukset/Perintätsto	1	50
47	Myre enn.ja maksumäär.kohdistu	1	13
48	Sopimuslaskutus	805294	805707
49	Korkolaskut	99000043	99000043
52	Effica päivähoidolaskut	52003676	52004165
63	eMemo Payment	23100002	23100015
77	SIS Web-muistiotositteet	1	13
80	Web-muistiotosite	1	183
81	Käsinkirjatut muistiotositteet	1	1
82	Matkalaskut	1	44
84	Palkkatositteet	1	28
85	Luottotappiot	1	3
86	Hyvitysten kohdistus MYRE	1	15
87	Sumu-poistot	1	23
88	Käyttöomaisuuden luovutukset	1	5
90	Vyörytykset	12003099	12048609
93	SL Laskennalliset	11003510	11003510
96	Kirjanpidon tulos	1	12
97	Kirjanpidon tulos laskennallis	1	12
98	Sisäisen laskennan tulos	1	12
99	Sisäisen laskennan tulos laske	1	12
T1	Tilinpäätösarvio	1	6
T2	Avaustaseen muutos	1	1

SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

KIRJANPITOKIRJAT

Tasekirja, sidottu	pysyvästi
Tilipuitteet, sidottu	pysyvästi
Tase-erittelyt, tuloste	10 vuotta
Päiväkirja, atk - sähköinen tuloste	10 vuotta
Pääkirja, atk - sähköinen tuloste	10 vuotta
Myyntireskontra, atk - sähköinen arkisto	10 vuotta
Ostoreskontra, atk - sähköinen arkisto	10 vuotta
Talousarvion toteutumisvertailu, sidottu	10 vuotta
Liitetietotositteet, tuloste	10 vuotta

SÄILYTYSAJAT

PALKKAKIRJANPITO

Palkkakortit	50 vuotta
Palkka-ajot	11 vuotta
Palkkaluettelot	5 vuotta

Kirjanpitoaineisto säilytetään MonetArkisto-sähköisessä arkistossa sekä kunnan keskusarkistossa

VI ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Paikka

Aika

Lumijoki

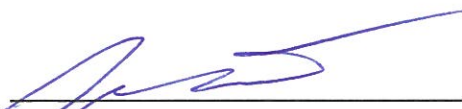
25.3.2024

Jaana Ollakka

Jaakko Klaavo

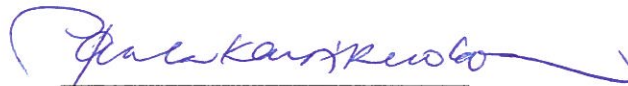

Ville Keinänen

Risto Prokkola

Janne Rantala

Eeva Kauppi

Sisko Sutela

Paula Karsi-Ruokolainen

2023 Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Lumijoella 8 / 5 2024

BDO Oy

Eetu Rantakeisu KHT, JHT